

μιουργός της τέχνης του την οποίαν απέκτησε διά μόνης της έπιμονης και ύπομονης έν τη έργασίᾳ. Παρ' οὐδενός ἔλαβεν ἀμοιβήν, πλὴν της ήθικης, της οποίας πάντες ἔχομεν ἀνάγκην. Διήλθε τὸν βίον του ἐργαζόμενος, θεωρῶν τὴν ἐργασίαν ὡς μόνην δόξαν καὶ τιμήν. Ὁ βίος του, κατὰ τὸν ποιητὴν, ἦτο ἀτελείωτος ἀγών.

Ἀπέθανε τὴν 25 Ἰουλίου 1900 αἰφνιδίως έν τη βιβλιοθήκῃ του εἰς ἡλικίαν 47 ἐτῶν έν πλήρει αὐτοῦ τη δράσει καὶ πνευματικῇ παραγωγικότητι.

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει 1901.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ Θ. ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ

Ἰατρός

Τὸ χωρίον Ἀκ ἁλάν Ἀδριανουπόλεως.

Ἀπὸ τὴν Συλλογὴν Ἀχ. Σαμοθράκη.

Ἄθ. Παπαγιάννης.—Ἐφ. Ἀνθ)στής ἐκ Σχολαρίου Ραιδεστοῦ.
Ἐπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος τὴν 4 Ἰανουαρίου 1941. Αὐτόθι.

Μιχαὴλ Β. Γεωργίου.—Ἐκ Κομοτινῆς ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ πεδίου
τῆς μάχης. «Τύπος» 24 Φεβρουαρίου 1941

Μιχαὴλ Φάκας (ἢ Τζατζούλης).—Ἐκ Ξάνθης ἐτῶν 26 δεκανεὺς
πεσὼν ἡρωϊκῶς μαχόμενος εἰς τὴν μάχην τοῦ Πόγραδετς.
«Φῶς» 1 Φεβρουαρίου 1941.

Κωνσταντῖνος Ἐπ. Χουρμουζιάδης ἐκ Καστανίων Ἀν. Θράκης
ἐτῶν 30 πληγωθεὶς ὑπὸ βόμβας ἀεροπλάνων κατὰ τὴν μάχην Τεπε-
λενίου τῆς 30 Ἰανουαρίου ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου
1941.

Διδυμότειχον.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
ΘΡΑΚΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

1941

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος	ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ
Γ. Γραμματεὺς	ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ
Ταμίας	ΙΩΑΚΕΙΜ ΛΑΓΙΑΣ
Σύμβουλοι	ΜΙΑΤΙΑΔΗΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΙΜΗΚΟΣ

Α. ΑΒΑΤΖΗΒΑΣΗΣ	Δ. ΔΟΥΓΙΖΟΣ
ΦΙΛ. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ	Β. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΙΩΡΔ. ΑΛΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	Θ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΛ. ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ	Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Π. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	Γ. ΠΟΠΠΩΝΗΣ
ΑΝ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	Δ. ΣΑΚΚΑΛΗΣ
ΑΘ. ΓΚΕΜΟΥΣΓΕΡΔΑΝΗΣ	Μ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ
ΧΡ. ΚΑΡΑΧΑΛΙΔΗΣ	Ζ. ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Β. ΚΟΥΒΕΡΗΣ	Δ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Μέγας Εθελγέτης

† ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Κ. Π. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

Εθελγέται

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

† ΕΛΕΝΗ Μ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ

Μεγ. Δωρηται

ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΩΝ

† ΚΙΜΩΝ Μ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

Δωρηται

ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΝΟΥΗΛΙΔΟΥ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΛΟΥΔΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΛΑΓΙΑΣ

Θρακικά επιγραφαί.— Ἀπὸ τὸ εἰς τὸν 52ον τόμ. (1939) τῆς «Revue des Études Grecques» δημοσιευόμενον «Δελτίον ἐπιγραφῶν» παρὰ τῶν κ. κ. R. Flacelière, J. Robert καὶ L. Robert ἀποσπῶμεν τὰς ἐν σελ. 471—481 ἐπιγραφὰς ἀφορώσας εἰς τὴν Θράκην ¹⁾.

187 "*Αβδηρα*—J. Bousquet, Bull. de Corr. Hell. 1938. 51—54. Inscription d'Abdère, ἐνδιαφέρον τὸ κείμενον: Γ. Κάσιος Σέξτος ἀρχιβονκόλος Θεῶ Διονύῳ καὶ τοῖς συνμύσταις ἐκ τῶν ἰδίων τὸ μάγαρον ἐποίησεν.

189 *Περὶ χάρα τῶν Ἀβδηρῶν*. — L. Robert, *Revue de Philologie de littérature et d'histoire anciennes*, 1939, 151. = Inscription de Nestos ἀντικαθιστᾷ «τὸν [Βιστ]όνων εὐεργέτην», δημοσιευθὲν εἰς τὸ IGR 1, 829 διὰ τοῦ «τὸν [ἀπὸ προγ]όνων εὐεργέτην».

190 *Pautalia*.—H. U. Instinsky, Sitzungsberichte der preussischen Akademie, phil.—hist. Klasse 1938, 418—425: Ein neuer Meilenstein von Pautalia u. Zwei Fragen zur Geschichte der Provincia Trakia. [Νέος μιλιοδείκτης ἀπὸ τὴν Πανταλίαν καὶ δύο προβλήματα ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς Θρακικῆς ἐπαρχίας]. Ὁ συγγραφεὺς ὁ ὁποῖος μελετᾷ τὴν συλλογὴν μιλιοδεικτῶν εἰς τοῦ CIL, δημοσιεύει ἑλληνοκλόν μιλιοδείκτην, στηθέντα εἰς τὴν Πανταλίαν, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Σευήρου Ἀλεξάνδρου, ὄντος κυβερνήτου τῆς Θράκης τοῦ Rutillius Pudens Crispinus. Συγκρίνει τοὺς στηθέντας μιλιοδείκτας ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κυβερνήτου κατὰ τὴν παρθικὴν ἐκστρατείαν τοῦ Σευήρου Ἀλεξάνδρου, καὶ φέρει πλησιέστερον τὴν χρονολογίαν τῶν κυβερνήσεων τοῦ Crispinus καὶ τοῦ M. Ulpius Senecio Saturninus. Μετὰ τὰ ὅσα τῆς περιοχῆς τῆς Πανταλίας καὶ τῆς Σαδικῆς καὶ τὸ δυσκόλον πρόβλημα τὸ ὁποῖον θέτουν οἱ τόποι τῆς εὐρέσεως τῶν μιλιοδεικτῶν, τὰν στηθεῖσάν ὑπὸ τῶν δύο ἀναφερομένων, μετὰξὺ 220—240.

191 *Corna Orechovitza*—G. Kazarow. Bull. de l'Institut archéologique bulgare XI 2 (1937) 286—287 ἀρ. 6, ἀναδημοσιεύει ἐκ τῆς Rev. Arch. 1908 II, 54 ἀρ. 57: *Θεῶ Ὡρωι Βορκενθία Αἴλιος Ποτάμων ἐπὶ Ἀδρηλιανοῦ Φήλεικος. Τονετα.ον [χαρι/σ/τήριον].*

192 *Φιλιππουπόλεις*.—C. M. Danoff., Jahreshefte des oesterreichischen archaologischen Institutes 30 (1937), Παράρτ. 77—84: Neue Inschriften aus Bulgarien [Νέαι ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς Βουλγαρίας]. Δύο ἐπιγραφαὶ ἀγωνιστικαί: ἡ πρώτη δι' ἓνα παγκρατιαστὴν καὶ παλαιστὴν (βλ. διορθώσεις τοῦ L. Robert, *ét. anat.* 119 ἀρ. 3), ἡ δευτέρα δι' ἓνα ἀγωνοθέτην τῶν πρώτων Πυθίων *Κενδροεσιῶν εἰσελαστικῶν* (διὰ τὰ *Κενδροεσία* βλ. *Revue de phil. de litt. et d'hist. anciennes* 1939, 153 μετὰ διορθώσεων, ἀγνωστομένον εἰς τὸ παρὸν ἀφθρον τοῦ P. W. (Danoff) εἰς τὰς ἀγωνιστικὰς ἐπιγραφὰς τῆς πόλεως αὐτῆς).

193 G. Kazarow.—Bulletin de l'Institut archéologique bulgare
 XI 2 (1937) 185—286 ἀρ. 5, ἀνάγλυφον μὲ τρεῖς Νύμφας [Γ' Αγαθ]ῇ τύχη.
 Κ/υρῖαις Νύμ/φης εὐχαριστή/οιον/ Α. Οδλέριος Οδίζτω(ο).

195 V. Laurent.—Echos d'Orient 1938, 1, sqq. Une inscription grecque chryptochrétienne de Philippopolii, δημοσιεύει μετὰ φωτογραφίας, μίαν μακρὰν (20 γραμμῶν) καὶ ἐνδιαφέρουσαν χριστιανικὴν ἐπιγραφὴν. Εἰς τὴν ἄνω ἀριστερὰν γωνίαν, τὰ γράμματα *ωπη*, ἰσοψηφοῦν μὲ τὸ Ἰησοῦς, 888 [διὰ τὸ *ωπ* καὶ τὴν ἰσοψηφίαν βλ. R. Mouterde *ἐνθα* κατωτ. ἀρ. 469=R. Mouterde, Mél. Dussaud 391—7: Ce Dieu Syrien Op.].

1940
 v 423
 -428

Τοῦτον ἐμοὶ Τατιανῶ ἐργοδ[ότη] δόμον δώρον χάριν ἐξετέλεσ[εν] ἀγάπην ἔχων παρὰ Θ[εο]ῦ Ζώσιμος [ὁ ἀ]δελφός Χρυσογόνου, ἧς χάριν ἀντάξιον μισθὸν δώσει Κ[υ]ρίους ὁ μισθ[α]ποδότης. Ὅπως τόσοι Ἕλλη- νες τῆς Θράκης, ἦλθεν ἐξ Ἀσίας. Ἐξ Ἀσίας δὲ ἐξελθὼν πᾶσαν πόλιν περινοστήσας ἦλθον εἰς μητρόπολιν Θρηκῶν Φιλιπόπολιν ἐνθάδε. Πολλοὶ ἐνδιαφέροντες Χριστιανικοὶ τύποι : Ἐξ Αἰγύπτου δέ με ῥύσας [ὁ Κύριος πᾶσαν] γνώσιν ἔδωκε καὶ λούσας ἐν ἀγίοις(ς) ὕδασι Κ[υ]ρίου (τὸ βάπτισμα). Τὸ τέλος ἀσαφές. Μνεῖα ἐνὸς πάπας Ζώσιμος. Ἐχει δύο ἐπαναλήψεις τῆς λέξεως «ζῶ» μεταξὺ τῶν φράσεων «εὐλαβῆς ἔξαρχος» ἡ ὁποία «κόπτει τὴν διήγησιν μὲ τρόπον μιᾶς ἐπωδῆς καὶ ὑπογραμμίζει τὴν μετάβασιν εἰς μίαν ἄλλην τάξιν γεγονότων τὸ «ἰδιαιτερόν σημεῖον αὐτοῦ τοῦ ἐπιταφίου» εἶναι «ἡ ἐπιμονή του νὰ διακηρύξῃ τὴν μακαρίαν ζωὴν τῆς ἀποθανούσης ψυχῆς, ἐπιμονὴ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ διακήρυξις «ζῶ» ἀναφερομένη δύο φορές, δίδει χρωματισμὸν εἰς τὴν διάχυσιν τῶν θρησκευτικῶν αἰσθημάτων», ὁ ἐκδότης ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ σημειοῖ, «ὡς πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν ἐπιμονὴν μετὰ τῆς ὁποίας ὁμιλήσῃ διὰ τὴν μέλλουσαν ζωὴν, καλῶς πληροφορημένη ὑπῆρξε ἡ κοινωρία, ἥτις ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ ἓνα εἰδικὸν σημεῖον τῆς ἀπηγορευμένης θρησκείας». Προσθετέον ὅτι εἰς τοὺς εἰδωλο- λατρικοὺς ἐπιταφίους εἶναι πολὺ συνήθες ἡ λέξις ζῶ, ἢ ζῶμεν ἢ ζῶσιν νὰ παρεμβάλλεται μεταξὺ τῶν φράσεων καὶ μάλιστα εἰς μίαν φράσιν, τὴν ὁποίαν κόπτει, κακῶς, ἢ μεταξὺ τῶν στίχων, ὅπως εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ εἰς τὸ τέλος τοῦ κειμένου, διὰ νὰ πιστοποιήσῃ ὅτι τὸ ἢ τὰ ὀνομαζόμενα πρόσωπα εἶναι ἀκόμη ζῶντα. Ὁ χριστιανικὸς ἐπιτάφιος δὲν ἔκανε ἢ νὰ ἀνα- παραγάγῃ ἓνα κοινὸν τύπον, ἀλλὰ δίδων ἓνα ὅλως ἄλλον αἰσθημα.

197 *Περιοχὴ Φιλιππουπόλεως*.—D. Zontschew, Jahrb. Anz. 1938, 204—205: νέον ὁρόσημον τῆς περιοχῆς Βενδιπάρα. [Κατὰ θεῖαν ἀπόφα]- σιν τεθέν[τες] ἐπὶ Κ. Ἀτρί[ου] Κλονίου [πρεσβ. Σεββ.] ἀντιστ. διὰ Μ[ου- κίου] Οὐήρου ὄροι ἄγρου Βενδιπαρω[ν].

198 L. Robert.—Etudes épigraphiques et philologiques (Paris, Champion 343 pp. et 16 planches, 1938 fasc. 272 de la Bibl. Ecole Hautes-Etudes. Section des sciences historiques et philologiques) 223—226. Une borne de Thrace : IGR 1, 709, 1, 7. *Κορτοκοπίων* (δῆ- θεν ὄνομα λαοῦ) εἶναι σφάλμα τῶν ἐκδοτῶν, ἀντὶ *χορτοκοπίων* [«râture- ges» νομαί, βοσκαί]. Αὐτὸ τὸ ὁρόσημον τῶν βοσκῶν τῆς φυλῆς τῆς Ρο- δόπης, εὐρέθη εἰς ἓνα ἐλώδη λειμῶνα. — Πρὸ ὀλίγου ἀκόμη ἀνεγνωρίσθη- σαν Θρακικαὶ ῥίζαι εἰς τὴν λέξιν *Κορτοκοπίων*.

199 Véra Ivanova.—Bull. de l'Institut archéologique bulgare XI 2 (1937) 228—230: εἰς τὰ ἐρεῖπια μιᾶς χριστιανικῆς βασιλικῆς τοῦ Χισσάρ (42 χμ. βορείως τῆς Φ)πόλεως): Θεοῦ δῶρον προσεκομίσθη, τὰς

ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ τηρήσας, Θεόδωρος τῆς λαμπρᾶς μνήμης, καὶ πρὸς Θεὸν μέλλον ἀναλύνειν, ἐπιποθήσας τε τὸ αἰδίδιον οἰκητήριον ἐν τῷ σεβασμῷ τούτῳ οἴκῳ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προτομάρτυρος Στεφάνου, τὴν κατὰ-παυσιν ἐνθάδε ἡῤατο μηνὴ Ὀκτωβρίῳ τρίτῃ ἐνδ(ικτιῶν)ος ἐβδόμῃ(ς) προαποσίλας καθαρὸν θυμίαμα τὸν ἑαυτοῦ γνήσιον εἶδν Ἰωάννην πρωτήκτορα ὧστις ἐν τῷ προπυλείῳ τούτῳ τὴν κατάπαυσιν ἔχει (6ος αἰῶν) ἀναδημοσιεύει ἐπίσης μετὰ φωτογραφίας ὑπὸ τοῦ Ἀποστολίδου «Θρακικά» X (1938) 268—269, τοῦ ὁποίου δίδομεν τὸ κείμενον ἐξακριβούμενον ὑπὸ τῆς φωτογραφίας. Πρβλ. τὴν ἀνάλογον ἐπιγραφὴν τοῦ αὐτοῦ τόπου, Kalinka, Antike Denkmäler in Bulg., ἀρ. 364: Αὐτ. 231—242 ἐπὶ μιᾷς ἀργυρᾷ λειψανοθήκης—236: ἐπὶ ὀρειχαλκίνου σταυροῦ, χαραγμένον: Φιλίππου πρεσβυτέρου.

200 Αὐτ. 306, εἰκ. 234, φωτογραφία τῆς ἐπιγραφῆς, Kalinka, ἀρ. 365.

201 Ch. M. Danoff.—Bulletin de l'Institut archéologique bulgare XI, 2 (1937) 196—206: Antike Denkmäler in Bulgarien. Εἰς τὴν περιοχὴν μετὰξὺ Φιλιππουπόλεως καὶ Τραπεζιᾶς, Αὐγούστης ἀρ. 2: Ζῆθος πραγματευτῆς Εὐστοχίου Κέλετος Θρακάρχου καὶ Κλ. Ἀντίας Ἀσκληπιόδοτος Κυρία Ἡρα εὐξάμενος ὑπὲρ αὐτῶν τῆς σωτηρίας σὺν ἑαυτῷ βωμὸν σ[ὺν] καντέλλῳ κατεσκεύασεν ἐκ τῶν ἰδίων. Εὐτυχῶς—3: ἐπὶ ἀναγλύφῳ τῶν Τριῶν Νυμφῶν, Α. Σεπτ. Καλπουρνίου Ἀχιλλεύς Νύμφαις ἀεναίοις, ἐπιμεληθέντος Θεοφίλου. Εὐτυχῶς. πρβλ. Desseau 3863: Nymphis aeternis.—4: ἐπὶ ἐνὸς ἄλλου, Νύμφαις Σωτείραις δῶρον.

Περιοχὴ Πασαρότζικ (δυτικῶς τῆς Φιλιππουπόλεως).—5: Αὐρ. Σάλβις Μονκακένθου βετράνους Κυρία Ἀσκληπιῶ εὐχαριστήριον.—6: /K/ό-τνος Ταταζίη Μονκασήους Διὶ Ζβέλσουρδω Δόλης (;).

207 Danoff.—Bull. de l'Institut archéologique bulgare X 2 (1937) 306—311, δημοσιεύει ἐπιγραφὰς διαφόρων διαμερισμάτων τῆς Βουλγαρίας, σελ. 306 (Orlandovtzi) εἰς κεφαλὴν κριοῦ ἐκ κεράμου, Ἀπολινάρις ἐποίοι.—σελ. 308 (Liliatch) ἐπιτάφιον ἀνάγλυφον μετ' ἐπιγραφῆς πολὺ ἀκρωτηριασμένης.—σελ. 309 (Vaksevo) ἀνάγλυφον τοῦ Ἡρακλέους: Κυρία Ἡρακλῆ Πολειτικός Βεΐθνος εὐχὴν ἀνέθηκα εὐτυχῶς.—σελ. 310 (Vetren Dol): /ἀν/έθηκα εὐτυχῶς Αὐρ. Οὐολκεῖος β(ερε)φ(ικιάριος).—σελ. 311 (Tcherna Gora) ἀνάγλυφον τῶν Τριῶν Νυμφῶν, Τ. Φλάουιος Αὐλο-ἀνέθ[ηκεν] καὶ ἀνάγλυφον τῆς Ἡρας (;)—Αὐλουζένεος.

208 L. Robert, ét. épigr., ἐνθ' ἀν. 157 διορθώνει, Jahreshefte des oesterreichischen archäologischen Institutes 19—20, Παράρτ. 49—50 παλαισιστατῶτη=veterano, συγκεντρώνει τὰ παραδείγματα αὐτῆς τῆς

λέξεως, εἰς τὰ ὁποῖα προσθέτει μίαν ἐπιγραφὴν τῆς Μαρωνείας (Dumont-Homolle, *Mélanges* 447, ἀρ. 110β 20): *Τυλλία Πρόκλα παλαιστρατιώτου* (ἐξ. *πάλαι στρατιώτου*) *θυγάτηρ, στρατενομένον τε ἀδελφοῦ*.

209 *Πέρινθος*.—L. Robert, *ét. épigr.* ἐνθ' ἄν. 221—222, ἀποδίδει εἰς αὐτὴν τὴν περιοχὴν τὸν ἐπιτάφιον CIG 2043, ἀπομιμημένον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

210 *Κωνσταντινούπολις*.—L. Robert, *ét. épigr.* ἐνθ' ἄν. 219—223 ἀποδεικνύει ὅτι πλεῖστοι ἐπιτάφιοι εἶναι ἀπομιμημένοι εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, προερχόμενοι ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην (ἀρ. 165) τῆς περιοχῆς τῆς Περίνθου (ἀρ. 209) τῆς Ρόδου (ἀρ. 256).

214 G. Kazanow, *Bull. de l'institut archéologique bulgare* XI 2 (1937) 283—285, δημοσιεύει ἡ ἀναδημοσιεύει μετὰ φωτογραφίας τρεῖς ἐπιγραφὰς τῆς περιοχῆς Ivailongrad.—1 (=Rev. Arch. 1911, II 440 ἀρ. 8): *[Κ]υρίω Ἑρακλῆι Ἀπολλόδωρος Ῥηζακυνπό[ρ]εος Βωσαγυρηνὸς ὑπέρ τε αὐ[τοῦ] καὶ τῶν ἰδίων εὐχαριστήριον ἀνέθηκα*.—2 ἀνάγλυφον: εἰς τὸν κέντρον, Τελσεφόρος καὶ ὁ ὅρις ἄνωθεν αὐτοῦ, εἰς τὰς πλευρὰς Ἀσκληπιός, Ὑγεία καὶ δύο μικρὰ πρόσωπα: *Ἀὐρ. Μονκάζινις Πύτρου Σωτῆρι Ἀσκληπιῶ ὑπέρ τῆς θυγατρὸς Ἐπιτῆσχεος εὐχαριστήριον ἀνέθηκεν*.—3 (Rev. Arch. αὐτ. 445, ἀρ. 14): *Αἴλιος Φίρμενος φυλαρχήσας εὐχαριστήριον ἀνέθηκεν*.

215 *Ἀπολλωνία*.—C. M. Danoff, *Jahreshefte des oesterreichischen archaologischen Institutes* 30 (1930). Παράρτ. 86—94: Eine neue Inschrift aus Apollonia Pontica. [Μία νέα ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Ἀπολλωνίαν Ποντικήν]. Στήλη ἀετώματος, μετ' ἀσπίδος, κάτωθεν τοῦ ἀετώματος μία περικεφαλαία καὶ ἓνα ξῖφος εἰς τὴν θήκην του. Ἀρχὴ ἐνὸς διατάγματος: *Ἐδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν ἀρχόντων γνώμη ἐπειδὴ Ἐπιτῆγχανων Μενεκράτους Ταρσεὺς ὁ ἡγούμενος τῶν στρατιωτῶν τῶν ἀπεσταλμένων ὑπὸ βασιλέως Μιθραδάτου Εὐπάτορος ἐπὶ τὴν [σ]υν[μαχίαν] ἐνδιαφέρουσα μαρτυρία διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Μυθριδάτου εἰς τὴν Θράκην* (βλ. M. Holleaux, *Études*, I. ch. VII).

Ἡ γραφὴ εἶναι ὥραϊον ὑπόδειγμα τῆς τρεχούσης, μετὰ φεγγαροειδοῦς ὁμέγας, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ στίχου.

218 L. Robert, *ét. épigr.* ἐνθ' ἄν. 199—200, δεικνύει ὅτι τὸ ὄνομα Κρεσφόντης (Kalinka 252) διασαφηνίζεται εἰς τὴν Ἀπολλωνίαν ἀπὸ τὸν μλησιακὸν ἀποικισμὸν.

Georgiew VI., Ὑφηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπ. Σοφίας: Die Träger der kretisch-mykenischen Kultur, ihre Herkunft und ihre Sprache. I, Theil: Urgriechen und Urillyrier (Thrako-Illyrier), ἐν τῇ ἐπειρῇ τοῦ ἐθν. πανεπ. Σοφίας, τμήμα ἱστορ.-φιλολογικόν, τόμ. XXXIII, 4, ἔτ. 1936, σελ. 203.—Ὁ συγγραφεὺς (στηριζόμενος εἰς τὴν γλωσσολογίαν ἰδίως, τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ τὰς ἱστορικὰς τῶν ἀρχαίων μαρτυρίας ἐπιχειρεῖ ν' ἀποδείξῃ ὅτι οἱ πρό τῶν Ἑλλήνων κάτοικοι τοῦ Αἰγαίου ἦσαν Θρακο-ιλλυριοί, τ. ἔ. οἱ πανάρχαιοι Ἴλλυριοί, ὧν ἡ γλῶσσα πρωιμώτατα τοσοῦτον μετεβλήθη, ὥστε εἶναι ἀδύνατον σήμερον ν' ἀναγνωρισθῇ ὁ Ἰνδογερμανικὸς χαρακτήρ της. Ἐκ ταύτης παραθέτει ἐτυμολογῶν τὰς περισωθεῖσας ἐν τῇ ἑλληνικῇ λέξεις θεωρῶν ὡς χαρακτηριστικὰ αὐτῆς τὰ προσφύματα nth καὶ ς(ς). Πρὸς δὲ καὶ τὴν διπλὴν ἐκ Λήμνου ἐπιγραφὴν, ἧς παρέχει νέαν ἀνάγνωσιν. Οἱ Θρακο-ιλλυριοὶ οὗτοι διέπλασαν ἐξαίσιον πολιτισμόν, ὅστις ἤκμασεν ἰδίως ἐν Κρήτῃ, Μυκῆναις, Τροίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ ἀπώκισαν πρωιμώτατα τὴν Μεσόγειον, ὡς βραδύτερον οἱ Ἕλληνες. Ἀποικοὶ αὐτῶν ἦσαν καὶ οἱ Ἑτρούσκοι (E-trus-ci, E-t r ŭ r i a ἐκ τοῦ T r o s - T r o s j a = Τρῶες - Τροία ἐκ τοῦ Τρῶες - Τρόσια). Ἐν τῇ γλῶσσῃ των δὲ ἐποιήθησαν καὶ τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη. Ἡ ἀκμὴ τῶν αὐτοχθόνων τούτων τοῦ Αἰγαίου κατοίκων, οἵτινες μεθ' ὅλας τὰς πρὸς ἀλλήλους διαμάχας παρέμειναν ἐπὶ αἰῶνας ἀνενόκλητοι καὶ ἀπρόσβλητοι ἔξωθεν διήρκεσε μέχρι τοῦ 12ου π. Χ. αἰῶνος, ὁπότε ἤρξατο ἡ λεγομένη Αἰγαίικὴ μετανάστευσις. Ἀπὸ βορρᾶ, ἰδίως ἀπὸ τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας, Βοημίας καὶ Οὐγγαρίας, κατῆλθον πρὸς νότον βάρβαροι λαοὶ Ἰνδογερμανικῆς καταγωγῆς. Τούτων διχασθέντων ἡ μὲν μία μοῖρα ἐπῆλθεν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ὅπου κατέλυσε τὸ ἀκμαῖον τῶν Χεττιτῶν κράτος, ἡ δὲ ἄλλη κατέστρεψε τὴν ἐν Ἑλλάδι καὶ τῷ Αἰγαίῳ κυριαρχίαν τῶν Θρακο-ιλλυριῶν καὶ ἐγκαταστάσα ἐν τῇ χώρᾳ των ἀφωμοίωσε τοὺς περισωθέντας καὶ παραμείναντας πρῶτην κατοίκους της. Οἱ νεήλυδες εἰσῆγαγον τὸ ἔθνος τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν μὴ ὑφιστάμενον πρότερον καὶ οὗτοι εἶναι οἱ Ἕλληνες, ἡ δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα μετανάστευσις των εἶναι ἡ γνωστὴ ἐκ τῆς ἱστορίας ἀθροῖς τῶν Δωριέων, ἡτις προσέκαλεσε τὴν μετανάστευσιν τῶν Θρακο-ελλήνων—παναρχαίων Ἴλλυριῶν (Πελασγο-Φιλισταίων, Τρώων—Τυρσηνῶν—Ἑτρούσκων) εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπου ἤδη προὔπῃρχον ἀποικίαι αὐτῶν. Κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1100—850 π. Χ., ἡτις εἶναι ἡ σκοτεινὴ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, οἱ ἐπελθόντες Ἕλληνες ἐγκαθίστανται εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀφομοιοῦσι τὸν πολιτισμόν των προκατόχων των. Κατὰ ταύτην ὑπὸ τῶν ποιητῶν χάριν τῶν κατακτητῶν μεταφέρονται εἰς τὴν ἑλληνικὴν τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη. Περί τὸ 800 π. χ. ἄρχεται ἡ γνησίᾳ Ἑλληνικὴ ἐξέλιξις ἐν τῇ Μεσογείῳ. Ποιοῦμεν συντομωτάτην περίληψιν τοῦ ἔργου, ὅπως καταδείξωμεν τὰς γέας θεωρίας καὶ ὑποθέσεις περὶ τῶν παναρχαίων τῆς Ἑλλάδος κατοίκων.

Κ. Μ. Α. Απορ. 1939
7.2B 1939
r. 383

εἰκάζει ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ ἐπὶ ρωμαιοκρατίας συνοικισθέντος χώρου ἦτο Augusta vetus area, ὡς ἀνήκοντος αὐτοκράτορί τινι, ὅπερ ὄνομα ὑποθέτει καὶ ἕτερον ἄντικρυν Augusta nova area, ὅστις κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἦτο ὁ ἐκτὸς τοῦ φρουρίου κείμενος ἀνατολικῶς περὶ τὸ ἐν χιλιόμετρον παρὰ τῷ βαλανεῖῳ Κιζιάρ. ἀμφότεροι δὲ οἱ συνοικισθέντες χώροι ὠνομάσθησθησαν Augustae (vetus et nova) καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ 'Ιουστινιανοῦ κτισθὲν φρούριον Ἀυγοῦσαι (Προκοπίου περὶ κτισμ. IV, 11), ὅπερ βραδύτερον ἐλέχθη μεταφρασθὲν ἐλληνιστὶ Σεβαστή, ὅθεν ἡ Σεβαστόπολις ἔδρα ἐπισκοπῆς ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Φιλιππουπόλεως. Ἐκ δὲ τῆς ἀναγνώσεως κεκομμένης ἐλληνικῆς ἀναθηματικῆς ταῖς Νύμφαις προγενεστέρας ἐπιγραφῆς, κεχαρυνμένης ἐπὶ τῆς πλαγίας πλευρᾶς τοῦ λίθου τῆς λατινικῆς ἐπιγραφῆς, ὅστις ἀπεκόπη προφανῶς ἐκ βωμοῦ, .. Σε]νήρα ἱπὲρ ἑαυτῆς καὶ τῶ[ν παίδων .. Νύ]μφαις εὐχαριστήριον (μεταξὺ τῶν γραμμάτων τοῦ Y καὶ P διακρίνεται ὀριζοντίαν κεραΐαν, ἥτις μετὰ τοῦ πλαγίου σκέλους τοῦ Y καὶ τοῦ καθέτου τοῦ P ἀποτελεῖ τὸ γράμμα H ἐν συνδέσει, ὅπερ ἡμεῖς δὲν διακρίνομεν καὶ ἀναγινώσκομεν. . . ΣΟ]ΥΡΑ, (ἴδε Θρακικά, τόμ. VII, ἔτ. 1936, σελ. 187, ἀρ. ἐπιγρ. 151) ὑποθέτει ὅτι ὁ χώρος ἀνήκεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα Φίλιππον τὸν Ἀραβα, ὅστις πλεῖστον διέτριψεν ἐν Θράκῃ καὶ ἐφονεύθη κατ' αὐτὸν πορὰ τῆς Βερρόης καὶ οὐχὶ τῆς Βερρώνης τῆς Ἰταλίας, ὡς παραδίδεται καὶ ὅτι ἡ τοῖς Νύμφαις ἀναθεῖσα τὸν βωμὸν Σενήρα εἶναι ἡ Μαρκία Ὠτακιλία ἡ σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος. Τὸ ἀνάθημα λίαν εὐτελὲς κατ' ἡμᾶς δι' αὐτοκράτειραν. Ἐν τῇ ἐπετηρίδι τοῦ ἐθνικοῦ μουσείου Φιλιππουπόλεως 1935-1936, σελ. 47-51, βουλγαριστὶ μετὰ περιλήψεως ἐν τέλει γερμανιστί.

(K. M. A.)

Egger R. καθηγ. τοῦ ἐν Βιέννῃ πανεπ.: Der Balkan unter Rom. Ἐν τῇ *Revue internationale des études balkaniques*, τόμ. II, ἔτ. 1936, σελ. 343—348.

(K. M. A.)

Kazarow G. Ein neues Relief des dreiköpfigen Reiters, ἐν τῷ *Archiv für Religions Wissenschaften*, τόμ. XXXIII, ἔτ. 1936, σελ. 170—171. (K. M. A.)

Τοῦ αὐτοῦ: Antike Denkmäler aus Bulgarien, ἐν τῷ *Archäol. Anzeiger*, Berlin, ἔτ. 1936, σελ. 65—76. (K. M. A.)

Τοῦ αὐτοῦ: Ein neues Denkmal zum Kult des Thrakischen Reiters. Αὐτόθι, σελ. 419—426. Περιγραφὴ ἀναγλύφου μαρμαρίνης στηλῆς παριστώσης θυοῖαν εἰς τὸν ἵππεα καὶ εὐρεθείσης ἐν τῇ κόμῃ Κοβάτσεβο τῆς περιφερείας Τατάρ-Παζαρτζικίου. (K. M. A.)

Κατσάρωφ Γ. καθηγ. πανεπ. Σοφίας: Ἡ τοῦ Ἀσκληπιοῦ λατρεία ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Θράκῃ, ἐν τῷ πρὸς τιμὴν τοῦ καθηγ. Βάτεφ ἐκδοθέντι λευκώματι, ἔτ. 1936, σελ. 127—137. (K. M. A.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θρακικά 40
7.7.1941

	Σελ.
Πρόλογος	7— 9
Βυζαντινὰί ἐπαρχίαι	11— 12
*Ἡ τάξις τῶν Θρακικῶν ἐπαρχιῶν εἰς τὰ συνταγμά- τια	13— 60
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΤΩΝ ΕΠΑΡ- ΧΙΩΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΑΠΟ ΧΡΙΣΤΟΥ	61—213
Συντετμημέναι παραπομπαὶ	61— 64
*Ἀρχιερεῖς Θράκης	65—188
Προσθῆκαι καὶ διορθώσεις	189—190
Πίναξ	191—193
Εὐρετήριον τῶν θρακικῶν μητροπόλεων, ἀρχιεπι- σκοπῶν καὶ ἐπισκοπῶν	194—213
Δεύτεραι Προσθῆκαι (*Ἀδριανουπόλεως, Δέρκων, Λυτίσης, Μαρωνείας, Σωτοπόλεως)	286
ΧΑΡΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ	214—215
ΚΑΘΟΛΙΚΟΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ	216—230
Κατάλογοι ἀρχιερέων κατ' ἐπαρχίας	218—225
Πίναξ	226
Εὐρετήριον Α', Β'	227—230
ΚΩΔΙΞ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ	231—254
ΚΩΔΙΞ ΕΠΙΒΑΤΩΝ	260—277
ΚΩΔΙΞ ΔΕΛΕΙΩΝΩΝ	278—285
Δεύτεραι προσθῆκαι *Ἀρχιερατικῶν Καταλόγων	286
Παροράματα	286
Διοικητικὸν Συμβούλιον, Εὐεργέται, Δωρηταὶ Θρα- κικοῦ Κέντρου	287

ΕΙΚΟΝΕΣ

Χάρτης Θράκης	215
Σηλυβρίας Κύριλλος	255
Συνάδων Πανάρετος	255
Σηλυβρίας Γερμανός	256
Σηλυβρίας Διονύσιος	256
Σηλυβρίας Εὐγένιος	257
Πανομοιότυπα ὑπογραφῶν Μητροπολιτῶν Σηλυβρίας	258—259

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ . Θρακική Αθήνα
ΘΡΑΚΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

1940

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ
Γ. Γραμματεὺς ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ
Ταμίας ΙΩΑΚΕΙΜ ΛΑΓΙΑΣ
Σύμβουλοι ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΙΜΗΚΟΣ

Α. ΑΒΑΤΖΗΒΑΣΗΣ Δ. ΔΟΥΤΖΟΣ
ΦΙΛ. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Β. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΙΩΡΔ. ΑΔΑΜΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Θ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑ. ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Π. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Γ. ΠΟΛΙΠΩΝΗΣ
ΑΝ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ΣΑΚΚΑΛΗΣ
ΑΘ. ΓΚΕΜΟΥΣΓΕΡΔΑΝΗΣ Μ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ
ΧΡ. ΚΑΡΑΧΑΛΙΔΗΣ Ζ. ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Β. ΚΟΥΒΕΡΗΣ Δ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Μέγας Εὐεργέτης

† ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Κ. Π. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

Εὐεργέται

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

† ΕΛΕΝΗ Μ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ

Μεγ. Δωρηταί

ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΩΝ

† ΚΙΜΩΝ Μ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

Δωρηταί

ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΝΟΥΗΛΙΔΟΥ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΛΟΥΔΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΛΑΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΙ

Κ. Μυρτ. 'Αποστολίδου : Ὑπῆρξε Θρακικὴ Τέχνη ;	5—25
'Ιδίου : Κῶδιξ τοῦ Νικηφόρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως (1850—1861) (Τέλος)	26—64
'Α. 'Α. Σταμούλη : Ταξείδια εἰς τὴν Θράκην. Ἀδριανούπολις (Μετάφρασις)	65—82
† Γ. Δαμπουσιάδου : Ὀδοιπορικὸν (Διδυμότειχον, Βιζύη, Ἀδριανούπολις, Ἀρναούτκιοι, Κρασσώριον (Σιαραπλάρ), Τσιορέκεοι, (Τέλος).	83—88
Κ. Μυρτ. 'Αποσταλίδου : Ἀνέκδοτος ἀκολουθία καὶ ἐγκώμιον πέντε Θρακῶν νεοφανῶν μαρτύρων Μανουήλ, Γεωργίου, Μιχαήλ, Θεοδώρου καὶ Γεωργίου	335—365
Σ. Δ. Μανρομιχάλη : Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως	366—371
Β. Ἀριστοβούλου : Ταξείδια εἰς τὴν Θράκην	372—385

ΓΛΩΣΣΙΚΑ—ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

'Ελπινίκης Σταμούλη-Σαραντῆ : Παραμύθια τῆς Θράκης (Συνέχεια)	89—190
† Κ. Χουρμουζιάδου : Παροιμίαι καὶ παροιμιώδεις ἐκφράσεις Πετροχωρίου (Τσακηλίου) Μετρῶν	191—266
Φωτ. Γ. 'Αποστολίδου : Θρακικὴ γλωσσογραφία. Ἀπὸ τῆς γλῶσσαι τῆς Τσεντῶς	267—305
'Α. 'Α. Σταμούλη : Τοπωνύμια ἐπαρχίας Σηλυβρίας	306—310
Ζ : Διάφορα λαογραφικά Σαμακοβίου (Προλήψεις, εὐχές, κατάρες, βρισιές, παροιμίαι, συνήθειαι)	311—324
Εὐστρατίου Ζήση : Γλωσσάριον Αὔδημιου	325—334

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ—ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ—ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

'Αρχιερεῖς Θράκης	387—394
Καθολικοὶ ἀρχιερεῖς	395
Συρτὸς Σηλυμβριανὸς	396
Φάλαγξ Θεσσαλο-Μακεδονο-Θρακῶν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν	396—399
Δ. Γε. Καμπούρογλου : Δωρόθεος ὁ Πρώτος μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως	399
Συγχωρητικὴ εὐχὴ διὰ τὸν Αἵνου Σωφρόνιον	400—404

«Θρακική» ΑΔ
1.15.1941
423
-424

Ἀχ. Θ. Σαμοθράκη : Ντούκενι καὶ Κασκάπανι (Θρακικὴ Πα- ράδοσις)	404—411
Ἐπιγραφή Λουλὲ Βουργάζ	412
ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ	
Ὁ Μαρωνείας καὶ Θάσου Σπυρίδων	413
Θεόδωρος Μακρίδης	413—414
Τρύφων Εὐαγγελίδης	414
Ἀχ. Θ. Σαμοθράκη : Νικόλαος Β. Φαρδὺς (δ Σαμόθραξ)	414—417
ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ	
Νικόλαος Χατζόπουλος	419
Κ. Γ. Κουρτίδου : Σπῦρος Συμ. Κουβατζῆς	419—420
Σπυρίδων Πεντεδέκα	421
Ζαχ. Ἀθανασιάδης	421
Ἀθ. Παπαγιάννης	422
Μιχαὴλ Β. Γεωργίου	422
Μιχαὴλ Φάκας (ἡ Τζατζούλης)	422
Κωνσταντῖνος Ἐπ. Χουρμουζιάδης	422
Θρακικοῦ Κέντρου Διοικητικὸν Συμβούλιον, Εὐεργέται, Δω- ρηταὶ	423
ΕΙΚΟΝΕΣ	
Ἡ περιφέρεια Σαμακοβίου	312
Ἡ ἐν Σαμοθράκῃ Σχολή	313
Τρυγητὸς	317
2 εἰκόνες δοχείων τρύγου	318
Σκάφη τρύγου	319
Ἡ Γάνος πρὸ τοῦ 1912	385
Χάρτης τῆς Θράκης 1573	386
Παλαιοντολογικὰ εὐρήματα Κομοτινῆς	398
Ἄλλα	402
Παραλία Μυριοφύτου	406
Κατασκευασεῖς εἰς Γάνον	406
Ἡ Χώρα τῶν Γανοχώρων	410
Μέγαρον Σρατιᾶς ἐν Ἀδριανουπόλει	410
Ἡράκλεια	412
Νικ. Φαρδὺς	415
Τὸ χωρίον Ἀκ ἁλάν	417
Νικ. Χατζόπουλος	419
Σπῦρ. Κουβατζῆς	420
Διδυμότειχον	421

ματος ὥς αὐτὸν τὸν Σουλτάνον, καὶ κάθε φορὰν ἠγείρετο νὰ χαιρετήσῃ τὸν φιλοξενουῦντα αὐτόν. Ὅταν ὁμως ὁ Σουλτάνος ἐν ὅλῃ του τῇ δόξῃ ἐπὶ τέλους ἐνεφανίσθη, ὁ πτωχὸς τόσον εἶχεν ἐκθαμβωθῇ, ὥστε ἔκαμε τὸ ἀντίθετον σφάλμα νὰ μὴ ἐγερθῇ διόλου. Εἰς παρομοίας περιστάσεις προηγοῦντο τοῦ Σουλτάνου 100 τυμπανισταὶ καὶ 100 σαλπικταί. Ὁ ἴδιος ἔπνευε ἐντὸς μικροῦ κύκλου ἀκολουθῶν. Ἀξιωματικοὶ τῆς φυλακῆς του, περιεπάτουν εἰς κάθε ἀναβολέα καὶ τρεῖς νέοι ἔφερον τὸν ἐπενδύτην του, φιάλην ὕδατος καὶ τόξον. Ἐξω τοῦ κύκλου αὐτοῦ ἦσαν τρεῖς ἄλλοι, συνιστάμενοι ἐξ 70 φυλάκων, ὀπλισμένων μὲ ἐπιχρυσούς περικεφαλαίας καὶ λόγχας μὲ χρυσὰς κεφαλὰς, 400 τοξότας καὶ 150 τρέχοντας πεζοὺς τσαούσηδες, φέροντας ἀργυρὰς ἀλύσεις. Μεταξὺ τοῦ ἀστράπτοντος χρυσοῦ καὶ τῶν κινουμένων πτερῶν, ἡ φέρουσα τὸ σαρίκι καὶ στολισμένη μὲ κοσμήματα κεφαλῇ τοῦ Σουλεῦμάν ἐνεφανίζετο, λέγει Τοῦρκος συγγραφεύς, «ὥς ὁ ἥλιος λάμπων διὰ μέσου φωτεινῶν νεφῶν».

3. Sir Henry Blunt : A Voyage into the Levant, κατὰ τὸ 1634. Ἡ πέμπτη ἔκδοσις τοῦ ἔργου ἐγένετο ἐν Λονδίνῳ τὸ 1664.

«Εἶδον ἐν Ἀδριανουπόλει γυναῖκα μὲ πολλὰς φίλας τῆς νὰ μεταβῇ εἰς τὸν δικαστήν. Ἐκεῖ ἐπὶ παρουσίᾳ του ἔβγαλε τὸ ποδαρικό της καὶ τὸ ἐκράτει ἀπὸ τὴν σιόλα πρὸς τὰ ἄνω. Δὲν ὠμίλει ὁμως. Ἠρώτησα τί ἐσήμαινε. Μὲ ἀπήντησε κάποιος, ὅτι ἦτο τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον μία ἑγγαμος γυναῖκα κάμνει τὸ παράπονόν της, ὅταν ὁ σύζυγός της θέλει νὰ τὴν μεταχειρισθῇ παρὰ φύσιν. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μόνη περίπτωσις καθ' ἣν δύναται μία γυναῖκα νὰ ζητήσῃ διαζύγιον, ὅπως ἔγινε εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν. Ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ἔκαμε τὸ παράπονόν της ἦτο σεμνός, ἐνῶ τὸ πρᾶγμα καθ' ἑαυτὸ ἦτο πολὺ βρωμερὸν νὰ ἐκφρασθῇ».

4. Richard Pococke, Bishop of Meath : Description of East London 1743.

«Ἡ Μαρίτσα (Meritchch) ῥέει νοτίως τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ὀλίγον περαιτέρω ἐνοῦται μὲ δύο ἄλλους ποταμούς, εἰς τῶν ὁποίων καλεῖται Ardalı καὶ εἶναι πλωτὸς ἀπὸ τὴν Φιλιππούπολιν μὲ σλέπια. Μετὰ τὴν ἐνωσίν της μὲ τοὺς δύο ἄλλους ποταμούς, ἡ Μαρίτσα εἶναι ὥρατος ποταμὸς καὶ πλωτὸς μέχρι τῆς Αἴνου. Ἐπειδὴ ὁμως εἶναι μερικὰ ρηχὰ εἰς τὸν ποταμὸν δὲν τὸν πλέουν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας.

Ὁ Μποσταντζή-Μπασῆς (Bostangee-bashaw) διαμένει εἰς ἐν διαμέρισμα τοῦ σεραγίου (seraglio). Εἰς αὐτὸν ὑπόκειται τὸ πλεῖστον τῆς χώρας μέχρι Φιλιππουπόλεως, καὶ μεγάλη ἑκτασις πέριξ, τῆς ὁποίας εἶναι διοικητὴς καὶ δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν Μποσταντζή-Μπασῆ Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ πόλις κυβερνᾶται ὑπὸ τοῦ γιενιτζάρ-ἀγά (janitzer aga).

Εἶναι τόπος μεγάλου ἐμπορίου, προμηθεύει ὅλην τὴν περιφέρειαν μὲ

ἐμπορεύματα μεταφερόμενα διὰ ξηρᾶς ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπὸ Σμύρνην καὶ ἄλλα μέρη διὰ θαλάσσης καὶ ἐκεῖθεν διὰ τοῦ ποταμοῦ. Ἐχει ἀφθονίαν μεγάλης ποικιλίας προμηθειῶν. Ὁ οἶνος τοῦ τόπου, ὁ ὁποῖος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶναι κόκκινος, εἶναι πολὺ δυνατὸς καὶ εὐγευστος. Ἐχουσι καὶ εἶδος ὀπωρικῶν ἐν ἀφθονίᾳ.

Εἰς ἀπόστασιν λεύγης ΝΔ. τῆς πόλεως ὑπάρχει κωμόπολις ὀνομαζομένη Demerlata (Δεμήρ ἄλτῃ), ὅπου Κάρολος ὁ Β΄, βασιλεὺς τῆς Σουηδίας, διέμενε ἐπὶ ἔτη, ἕως ὅτου μετεφέρθη εἰς Διδυμότειχον (Demotica), καθ' ὑποβολήν, ὡς νομίζεται τῶν ἐχθρῶν του, οἱ ὁποῖοι λέγεται, ἐνόμιζον ὅτι ὁ τόπος ἔκειτο πολὺ πλησίον τῆς μεγάλης ὁδοῦ.

Οἱ Γάλλοι ἔχουσι ἐδῶ δύο ἢ τρεῖς ἐμπορικὸν οἶκον καὶ προξενον. Οἱ Ἄγγλοι ἐπίσης ἔχουν ἄτομόν τι μὲ προξενικὰ δικαιώματα νὰ τοὺς ἀντιπροσωπεύη, καίτοι ἔχουν μόνον ὀλίγας ἐργασίας. Προηγουμένως ὅμως κατὰ τὸν πόλεμον μὲ τὸν αὐτοκράτορα εἶχον τοὺς ἐμπορικὸν ἀντιπροσώπους των ἐδῶ, καὶ ἐπώλησαν ἀρκετὴν ποσότητα ὑφασμάτων, λευκοσιδήρου καὶ μόλυβδου. Παράγουν ὁμοίως μέταξιν, ἣ ὅποια χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν ἐπιτόπιον βιομηχανίαν. Ὅτε ἤμην ἐν Ἀδριανούπολει εἶδον τὴν εἴσοδον ἐκτάκτου πρεσβευτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς εἰρήνης.

Ἐγκατελείψαμεν τὴν Ἀδριανούπολιν τὴν 17ην Ἰουλίου, προχωρήσαμεν πρὸς νότον, καὶ διήλθομεν διὰ χωρίου ὀνομαζομένου Ἀχήρκοι (Alhercui), ὅπου ὑπάρχει μεγάλο χάνι (καπὶ) διὰ τὰς καμήλους τοῦ μεγάλου κυρίου, αἱ ὁποῖαι ἀναπαράγονται αὐτόθι.

5. Charles Thompson: Travels. Ἐν Reading, 1744,

«Ἀφοῦ μετὰ τὴν ἐξέγερσιν ἐναντίον τοῦ Μουσταφᾶ ἀνεκήρυξαν τὸν Ἀχμέτην ὡς νέον Σουλτάνον, ἀνεζήτησαν ἀνὰ τὴν Ἀδριανούπολιν τὸν τέως Μουφτὴν Φεσουλλᾶ ἐφέντην, τὸν κύριον αἵτιον τῆς κατακραυγῆς τοῦ λαοῦ. Καὶ ἐπειδὴ ἔμαθάν ὅτι ἔχει καταφύγει εἰς Φιλιπούπολιν, ἀπόσπασμα ἱππικοῦ ἐστάλη ἐναντίον του. Εἶχεν ὅμως ἀναχωρήσει ἐκεῖθεν τὴν προηγουμένην νύκτα τῆς ἀφίξεώς των. Ὡς ἐκ τούτου τὸ ἀπόσπασμα διηρέθη καὶ ἔλαβε διαφόρους κατευθύνσεις πρὸς ἀναζήτησίν του. Καὶ τὸν δυστυχῆ Μουφτὴν ἐπὶ τέλους ἐπρόφθασαν εἰς τὴν ἀκτὴν, ἐνῶ ἐτοιμάζετο νὰ ἐπιβιβασθῇ πλοίου εἰς τὴν παραλίαν τῆς Μαύρης Θαλάσσης. Οἱ Σπαῆδες ἔφεραν ὀπίσω εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν τὸν αἰχμάλωτόν των, τὸν ἔκαμαν πιασάν, νὰ τὸν προετοιμάσουν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν, (διότι φαίνεται συμφώνως πρὸς τὸν μωαμεθανικὸν νόμον, μουφτῆς δὲν πρέπει νὰ θανατωθῇ), ἀλλὰ μόνον ἀφοῦ ἔγινε λαϊκός, καθηρέθη καὶ τοῦ ἐδόθη πολιτικὸν τι ὑπουργημα. Τότε ὁ σεβασμὸς ὡς ἀνωτάτου κληρικοῦ δὲν ὑφίσταται πλέον καὶ δὲν ἐνδειαζοῦν νὰ τὸν μεταχειρισθῶσι μὲ ἀτιμωτικὸν τρόπον, ἢ νὰ τὸν θανατώσωσι.... Παρεδόθη λοιπὸν εἰς τοὺς ἄσπόνδους του ἐχθρούς, τοὺς στρατιώτας, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐκάθησαν

ἐπὶ ὄνου μὲ τὸ πρόσωπόν του πρὸς τὴν οὐράν, τὴν ὁποίαν τὸν ἠνάγκασαν νὰ κρατῇ ἀνὰ χεῖρας. Καὶ ἠγκάρευσαν πτωχὸν Ἑβραῖον νὰ τὸν ὀδηγῇ κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν διὰ τῶν κυριωτέρων ὁδῶν τῆς πόλεως, ἐνῷ ὁ λαός, ἐνῷ διήρχετο ἐφώναζε : «Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἐδίδε κακὰ συμβουλάς εἰς τὸν Σουλτάνον, (διότι ἦτο σύμβουλος τοῦ καθαιρεθέντος Σουλτάνου), δὲν ἐσεβάσθη τοὺς νόμους τοὺς ὁποῖους ἔπρεπε νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ ἐπλούτισε ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ κοινοῦ. Ἴδου ὁ Πέρσης ὁ αἰρετικός».

Ἐν τῷ μεταξὺ συνήντησαν δύο Ἕλληνας ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι εἶχον μεταβῆ εἰς κηδείαν καὶ ἐκράτουν ἀκόμη τὰ θυμιατήρια ἀνὰ χεῖρας. Τούτους ἠνάγκασαν νὰ βαδίσουν ὀπισθεν τοῦ ὄνου καὶ μετ' ὀλίγον ἠνάγκασαν τὸν γέροντα Μουφτὴν νὰ ἀφιππεύσῃ καὶ νὰ γονατίσῃ εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς καὶ εἰς στρατιώτης τοῦ ἔκοψε τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κορμοῦ μὲ μίαν μαχαίρᾳ τοῦ ξίφους καὶ ὁ νεκρὸς ἐστάλῃ εἰς τὸν στρατόν, ἐνῷ οἱ προορηθέντες δύο ἱερεῖς ἐξηναγκάσθησαν νὰ συνοδεύσουν τὸν νεκρὸν ψάλλοντες πρὸ αὐτοῦ, ὅπως τοὺς διέταξαν, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ὅπως εἰς τὰς κηδείας τῶν ὁμοεθνῶν των. Ἀφοῦ οἱ στρατιῶται ἐχορτάσθησαν μὲ τὸ θέλημα, ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ κορμὸς ἐρρίφθησαν εἰς τὸν ποταμόν».

6. S. Luzignan : Letters to Fordyce. Ἐν Λονδίῳ 1788.

«Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀδριανουπόλεως ἀνέρχονται περίπου εἰς 130.000. Ἐκ τούτων 30.000 εἶναι Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι ἔχουν 8 ἢ 10 ἐκκλησίας. Οἱ ἐδῶ Ἕλληνες οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὸ ἐμπόριον εἶναι ἀρκετὰ πλούσιοι. Οἱ Ἀρμένιοι καὶ οἱ Ἑβραῖοι ἀνέρχονται εἰς 1.000 περίπου. Οἱ λοιποὶ εἶναι Τούρκοι.

Ἡ Μαρίτσα εἶναι πλωτὸς ποταμός, ὅστις χύνεται ἐκείθεν τῆς Χερσονήσου τῆς Καλλιπόλεως εἰς τὸν κόλπον τῆς Αἴνου (Nepo) καὶ Σαμοθράκης.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος, τὸ ὁποῖον κεῖται εἰς τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ συνλαμβάνονται λικουεῖνοι, οἱ ὁποῖοι εἶναι πολὺν εὐγενστοί. Τοὺς μικροτέρους ἀπ' αὐτοὺς ξηραίνουν οἱ κάτοικοι καὶ στέλλουν εἰς ξένας χώρας. Διὰ μέσου τοῦ ποταμοῦ αὐτοῦ, μὲ μικρὰ πλοιάρια οἱ Γάλλοι ἔμποροι, οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀδριανουπόλει, κάμνουν ὅλον τὸ εἰσαγωγικὸν καὶ ἐξαγωγικὸν των ἐμπορίων. Τὸ ἐμπόριον εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ μέρη ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἀγγλοὺς μας ἐμποροῦς πολὺν παραμελεῖται.

Τὰ προϊόντα τῆς χώρας αὐτῆς εἶναι μέταξα, μαλλιὰ, δέρματα βουβάλων, δέρματα ἀρνιῶν, σίτος, κρασί. Χθὲς Γάλλος ἔμπορος τῆς Ἀδριανουπόλεως μὲ προσεκάλεσε νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ εἰς τὴν ἐξοχικὴν του οἰκίαν, ἀπέχουσαν περίπου τρία μίλια ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς μικρὸν χωρίον ὀνομαζόμενον Καρὰ Ἀγάτς (Cara-Agace) καὶ τὸ ὁποῖον κατοικεῖται κυρίως ἀπὸ γαλλικὰς οἰκογενείας. Μὲ μετεχειρίσθησαν μὲ μεγάλην φιλίαν καὶ λεπτότητα καὶ ἀφοῦ ἔμεινα ἐκεῖ τὴν νύκτα, ἐπέστρεψα τὴν πρωτὴν εἰς τὸ Γενὴ Χὰν (Yegni-Han)».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΙ

Β. Πετράκη καὶ Μ. Σαραντῆ : Περιγραφή τῆς Ἀδριανουπόλεως ἀπὸ τὸν Ἑβλιγιᾶ Τσελεμπῆ	5—54
Κ. Μυρτίλου Ἀποστολίδου: Κώδιξ τοῦ Νικηφόρου τῆς Γερῆς Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως (1850—1861) (Συνέχεια)	55—98
Γ. Λαμπουσιᾶδου : Ὀδοπορικὸν (Ἡράκλεια—Πέρινθος, Τυρολόη, Ραιδεστός, Ἀχρίβεν, Γενί Τσιφλίκ, Πάνιον, Αἶνος, Δεσαγάτς, Κορνοφωλιά, Γενίκεσι-Μεσάφι, Γιάννερι σήμερον Γιαννούλη)	99—134
Ἀρχιμανδρίτου Ἰωάννου Ἀνδρεάδου : Χῖοι Μητροπολίται Θράκης	135—147
Διορθώσεις καὶ προσθήκαι	393
Ἀχιλ. Θ. Σαμοθράκη : Χριστιανικὴ ἐπιγραφή ἐν Αἴνῳ	148—150
Ἰδίου : Ἄγνωστοι σελίδες ἐκ τῆς συγχρόνου ἱστορίας τῆς πόλεως Αἴνου	151—152
Ἰδίου : Δωρόθεος ὁ Πρῶτος, Μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως (1813—1821) καὶ ἡ πνευματικὴ κίνησις αὐτῆς	153—158
Ἰδίου : Ὁ Μητροπολίτης Αἴνου Σωφρόνιος (1847—1855)	159—162
Α. Α. Σταμούλη : Οἱ Ἑβραῖοι τῆς Ἀδριανουπόλεως	163—177
Ἀρχιμανδρίτου Νικ. Βαφείδου : Τὸ Πεντάζωνον καὶ τὰ Πηγαδίτσια Διδυμοτείχου	178—180

ΓΛΩΣΣΙΚΑ—ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

† Κ. Χουρμουζιάδου : Τὸ Τσακῆλι τῶν Μετρῶν. Γλωσσάριον (Συνέχεια)	181—296
Ε. Ζήση : Παροιμίαι καὶ παροιμιώδεις φράσεις Αἰδημίου	297—305
Ἰδίου : Παιχνίδια Αἰδημίου	306—317
Ἰδίου : Τοπωνυμικά καὶ διάφορα Αἰδημίου	392—393
Ελένης Τσομάκα : Διάφορα ἐκ Κεσσάνης (Προλήψεις, Παραγώματα, Μερικαὶ λέξεις)	318—321

• θρ. κ. α. ι. ι.
 Α. θ. τ. Ι. Ε.
 1941
 ν. 413
 - 416

Φλογάρα

321

Z. : Διάφορα Λαογραφικά Σαμακοβίου (Ἡ Χώρα καὶ τὸ Χο-
σμερί. Παιχνίδια. Προλήψεις. Παροιμίες καὶ παροιμώδεις
φράσεις. Δείγματα Σαμακοβιανῆς ὁμιλίας)

322—331

Ἐξηγήσεις μερικῶν λέξεων Σαμακοβίου

394

Δημοτικὸ τραγοῦδι τῆς Θράκης

331

Ἑλληνικῆς Σταμούλης Σαραντῆ : Ἀπὸ τὰ παραμύθια τῆς
Θράκης

332—365

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ—ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ—ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

K. Μυρτίλου Ἀποστολίδου : Δύο στιχοιργήματα πρὸς τὸν
Μιχαλάκιν βέην Γκιουμούσγκερδάνην

366—370

Αἶνος. Ἐβρος ποταμὸς

370—373

Στατιστικοὶ πίνακες τῶν ἐκκλησιῶν, ἀγιασμάτων, ἱερῶν, σχο-
λῶν, διδασκάλων καὶ μαθητῶν τῶν ἱερῶν μητροπό-
λεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

374—375

Διοικητικὴ διαίρεσις Θράκης τοῦ 1910

376—383

Λαογραφικαὶ συλλογαὶ

383—385

Δίσκοι φωνογράφου Θρακικῶν τραγουδιῶν

385

K. Μυρτίλου Ἀποστολίδου : Βουλγαροὶ ἢ Ἑλλήνες ἦσαν
οἱ Καρυῶται (Προσθήκη)

386—387

Ὁ Ἅγιος Γεώργιος ὁ Μαῦρος

388

Ἐνεργέται

388—389

Ἡθογραφικὴ ἐφορτὴ εἰς Κομοτινὴν

389—392

Εὐστρ. Ζήση : Τοπωνυμικά καὶ διάφορα Αὐδημίου

392—393

K. Μυρτ. **Ἀποστολίδου** : Κάστρον Ραιδεστοῦ

393

Χῖοι Μητροπολίται Θράκης

393—394

Ἐξηγήσεις μερικῶν λέξεων Σαμακοβίου

394

Ἀθανάσιος Α' Οἰκουμ. Πατριάρχης

394—395

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

Βιβλιογραφίαι Θρακῶν

399

Βιβλιογραφικαὶ Σημειώσεις (1938—1940)

400—409

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Ἀλέξανδρος Δήμησσας

410

Δημήτριος Στεφάνου

410

Σίββας Λακίδης

411

Θρακικοῦ Κέντρου Διοικητικὸν Συμβούλιον, Ἐνεργέται, Δω-
ρεται

412

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ

3 Ἐπιγραφαὶ Ἡρακλείας	100
Ἐπιγραφή Ἡρακλείας	101
Ἐπιγραφή Ἡρακλείας	102
2 Ἐπιγραφαὶ Ἡρακλείας	103
Ἐπιγραφή Ἡρακλείας	105
2 Ἐπιγραφαὶ Τυρολόης	106
Ἐπιγραφή Τυρολόης	107
2 Ἐπιγραφαὶ Τυρολόης	109
Ἐπιγραφή Τυρολόης	110
Ἐπιγραφή Ραιδεστοῦ	111
Ἐπιγραφή Γενί-Τσιφλίκ	113
Ἐπιγραφή Πανίου	114
Ἐτέρα	116
Ἐπιγραφή Αἴνου	117
Ἐτέρα	121
Ἄλλη	122
2 Παραστάσεις Αἴνου	123
Ἀνάγλυφον Αἴνου	124
Ἐπιγραφή Αἴνου	126
Ἄλλαι δύο	127
3 Ἐπιγραφαὶ Τραϊανουπόλεως	128
Ἐτέρα	130
Κυρία Ἀδριανουπόλεως	164
Ἐβραία Ἀδριανουπόλεως	165
Νέα Ἐβραία Ἀδριανουπόλεως	167
Κούνια	325
Ζούβελι	326
Τρεῖς εἰκόνες χωρικῶν Γρατινῆς	391
Ἀθανάσιος Α΄. Οἰκουμενικὸς πατριάρχης	394
Τὸ Σαμακόβι	395

Σημάδια ζώων Σαμακοβίου	395
Ἑλληνικὸν γυμνάσιον Ἀδριανουπόλεως	396
Ζάππειον παρθεναγωγεῖον Ἀδριανουπόλεως	396
Μία πλευρὰ τοῦ φρουρίου Αἴνου	397
Φρούριον καὶ ἀκρόπολις Αἴνου	397
Δύο ἀπόψεις τοῦ Πενταζώνου	398
Σάββας Λακίδης	412

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΙ

Β. Πετράκη καὶ Μ. Σαραντῆ : Περιγραφὴ τῆς Ἀδριανουπόλεως ἀπὸ τὸν Ἑβραϊὰ Τσελεμπῆ	5—54
Κ. Μυρτίλου Ἀποστολίδου: Κώδιξ τοῦ Νικηφόρου τῆς Ἰερᾶς Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως (1850—1861) (Συνέχεια)	55—98
Γ. Λαμπουσιάδου : Ὀδοπορικὸν (Ἡράκλεια—Πέριπλος, Τυρολόη, Ραιδεστός, Ἀχινός, Γενί Τσιφλίκ, Πάνιον, Αἶνος, Δεσαγάτς, Κορνοφωλεά, Γενέκας Νεοχώρι, Γιάννερι σήμερον Γιαννούλη)	99—134
Ἀρχιμανδρίτου Ἰωάννου Ἀνδρεάδου : Χίτοι Μητροπολίται Θράκης	135—147
Διορθώσεις καὶ προσθήκαι	393
Ἀχιλ. Θ. Σαμοθράκη : Χριστιανικὴ ἐπιγραφὴ ἐν Αἴνῳ	148—150
Ἰδίου : Ἄγνωστοι σελίδες ἐκ τῆς συγχρόνου ἱστορίας τῆς πόλεως Αἴνου	151—152
Ἰδίου : Δωρόθεος ὁ Πρώτος, Μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως (1813—1821) καὶ ἡ πνευματικὴ κίνησις αὐτῆς	153—158
Ἰδίου : Ὁ Μητροπολίτης Αἴνου Σωφρόνιος (1847—1855)	159—162
Α. Α. Σταμούλη : Οἱ Ἑβραῖοι τῆς Ἀδριανουπόλεως	163—177
Ἀρχιμανδρίτου Νικ. Βαφείδου : Τὸ Πεντάζωνον καὶ τὰ Πηγαδίτσια Διδυμοτείχου	178—180

«Θρακικὴ» ΑΒ
Τ.Ε., 1941
ν. 413
- 416

ΓΛΩΣΣΙΚΑ—ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

† Κ. Χονγεμουζιάδου : Τὸ Τσακίλι τῶν Μετρῶν. Γλωσσάριον (Συνέχεια)	181—296
Ε. Ζήση : Παροιμίαι καὶ παροιμιώδεις φράσεις Αὐδημίου	297—305
Ἰδίου : Παιχνίδια Αὐδημίου	306—317
Ἰδίου : Τοπωνυμικά καὶ διάφορα Αὐδημίου	392—393
Ἐλένης Τσομάκα : Διάφορα ἐκ Κεσσάνης (Προλήψεις, Παραγνώματα, Μερικαὶ λέξεις)	318—321

Φλογάρα	321
Ζ. : Διάφορα Λαογραφικά Σαμακοβίου (Ἡ Χώρα καὶ τὸ Χομερί. Παιχνίδια. Προλήψεις. Παροιμίες καὶ παροιμιώδεις φράσεις. Δείγματα Σαμακοβιανῆς ὁμιλίας)	322—331
Ἐξηγήσεις μερικῶν λέξεων Σαμακοβίου	394
Δημοτικὸ τραγοῦδι τῆς Θράκης	331
Ἑλπινίκης Σταμούλης Σαραντῆ : Ἀπὸ τὰ παραμῦθια τῆς Θράκης	332—365

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ—ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ—ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Κ. Μυρτίλου Ἀποστολίδου : Δύο στιχουργήματα πρὸς τὸν Μιχαλάκιν βέην Γιουμουσγκερδάνην	366—370
Αἶνος. Ἐβρος ποταμὸς	370—373
Στατιστικοὶ πίνακες τῶν ἐκκλησιῶν, ἁγιασμάτων, ἱερῶν, σχολῶν, διδασκάλων καὶ μαθητῶν τῶν ἱερῶν μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου	374—375
Διοικητικὴ διαίρεσις Θράκης τοῦ 1910	376—383
Λαογραφικαὶ συλλογαὶ	383—385
Δίσκοι φωνογράφου Θρακικῶν τραγουδιῶν	385
Κ. Μυρτίλου Ἀποστολίδου : Βούλγαροι ἢ Ἕλληνες ἦσαν οἱ Καρυῶται (Προσθήκη)	386—387
Ὁ Ἅγιος Γεώργιος ὁ Μαῦρος	388
Εὐεργέται	388—389
Ἡθογραφικὴ ἐορτὴ εἰς Κομοτινὴν	389—392
Εὐστρ. Ζήση : Τοπωνυμικά καὶ διάφορα Αὐδημίου	392—393
Κ. Μυρτ. Ἀποστολίδου : Κάστρον Παιδεστοῦ	393
Χῖοι Μητροπολίται Θράκης	393—394
Ἐξηγήσεις μερικῶν λέξεων Σαμακοβίου	394
Ἀθανάσιος Α' Οἰκουμ. Πατριάρχης	394—395

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

Βιβλιογραφίαι Θρακῶν	399
Βιβλιογραφικαὶ Σημειώσεις (1938—1940)	400—409

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

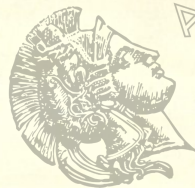
Ἀλέξανδρος Δήμησσας	410
Δημήτριος Στεφάνου	410
Σίββας Λακίδης	411
Θρακικοῦ Κέντρου Διοικητικὸν Συμβούλιον, Εὐεργέται, Δωρεῖται	412

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ

3 Ἐπιγραφαὶ Ἡρακλείας	100
Ἐπιγραφὴ Ἡρακλείας	101
Ἐπιγραφὴ Ἡρακλείας	102
2 Ἐπιγραφαὶ Ἡρακλείας	103
Ἐπιγραφὴ Ἡρακλείας	105
2 Ἐπιγραφαὶ Τυρολόης	106
Ἐπιγραφὴ Τυρολόης	107
2 Ἐπιγραφαὶ Τυρολόης	109
Ἐπιγραφὴ Τυρολόης	110
Ἐπιγραφὴ Ραιδεστοῦ	111
Ἐπιγραφὴ Γενί-Τσιφλίκ	113
Ἐπιγραφὴ Πανίου	114
Ἐτέρα	116
Ἐπιγραφὴ Αἴνου	117
Ἐτέρα	121
Ἄλλη	122
2 Παραστάσεις Αἴνου	123
Ἀνάγλυφον Αἴνου	124
Ἐπιγραφὴ Αἴνου	126
Ἄλλαι δύο	127
3 Ἐπιγραφαὶ Τραϊανουπόλεως	128
Ἐτέρα	130
Κυρία Ἀδριανουπόλεως	164
Ἐβραία Ἀδριανουπόλεως	165
Νέα Ἐβραία Ἀδριανουπόλεως	167
Κούνια	325
Ζούβελι	326
Τρεῖς εἰκόνες χωρικῶν Γρατινῆς	391
Ἀθανάσιος Α΄. Οἰκουμενικὸς πατριάρχης	394
Τὸ Σαμακόβι	395

Σημάδια ζώων Σαμακοβίου	395
Ἑλληνικὸν γυμνάσιον Ἀδριανουπόλεως	396
Ζάππειον παρθεναγωγεῖον Ἀδριανουπόλεως	396
Μία πλευρὰ τοῦ φρουρίου Αἴνου	397
Φρούριον καὶ ἀκρόπολις Αἴνου	397
Δύο ἀπόψεις τοῦ Πενταζώνου	398
Σάββας Λακίδης	412

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΡΧΕΙΟΝ
ΤΟΥ
ΘΡΑΚΙΚΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ
ΚΑΙ
ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΘΡΑΚΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΥΛ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΤΟΜΟΣ Ζ'

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ 1939

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ "ΠΟΛΥΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗΣ",
1940—41

ΟΙ ΙΔΡΥΤΑΙ ΤΟΥ «ΑΡΧΕΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ»

«Ο»

ΑΛΕΞ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ Προσωπάρχης Έθν. Τραπε. Ελλάδος
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Χρηματιστής
ΔΗΜΟΣΘ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ Πολιτευτής Υπουργός
ΝΙΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Πολιτευτής
ΚΩΣΤ. ΠΑΠΑΔΑΤΗΣ Διευθ. Υπουργ. Υγιεινής
ΚΩΣΤ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Αρχιτέκτων Υπ. Διοικ. Πρωτ.
ΣΤΥΛ. Χ. ΑΛΒΑΝΟΣ Τοπογράφος Υπουργ. Γεωργίας
ΜΕΝ. ΧΑΤΖΗΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ Οδοντοίατρός
ΠΟΛΥΔ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ Καθηγητής Σχ. Ναυτ. Δοκίμων

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΒΔΟΜΟΝ ΕΤΟΣ

«Ο»

Μὲ τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐλπίδα, ποὺ ποτὲ δὲν μᾶς ἀπέλειπαν, συνεχίζομεν τὸ ἔργον τῆς ἐκδόσεως τοῦ «**Ἀρχείου τοῦ Θρακικοῦ Λαογραφικοῦ καὶ Γλωσσικοῦ Θησαυροῦ**» καὶ αἰσίως ἀρχόμεθα τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ Ζ' τόμου.

Ἦδη εἶναι καιρὸς νὰ εὐχαριστήσωμεν δημοσίᾳ ἐκείνους, οἵτινες κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκδόσεως τῶν ἑξ τόμων τοῦ **Ἀρχείου** προθύμως μᾶς ἐδέχθησαν ἐπαιτοῦντας διὰ τὸ ἔργον μας καὶ ἐκθύμως μᾶς συντρέξαν διὰ πολλῶν ἢ μικρῶν, μᾶς συντρέχουν δὲ καὶ θὰ μᾶς συντρέξουν ἐφ' ὅσον τοῦτο συνεχίζεται μὲ τόσῃ ἐπιτυχίᾳ.

Καὶ κατὰ πρῶτον εὐχαριστοῦμεν εὐγνωμόνως τὴν **Πάγκειον Ἐπιτροπὴν**, καὶ ἰδίᾳ τὸν κ. Φίλ. Στ. Δραγούμην, ἰσόβιον ἰδιωτικὸν μέλος αὐτῆς, διότι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Β' τόμου τοῦ **Ἀρχείου Θράκης**, μᾶς ἐνισχύει ἐξακολουθητικῶς, καθ' ἕκαστον ἔτος, ὅπως καὶ ἄλλα ὅμοια περιοδικά, διὰ γενναίας ἐτησίας εἰσφορᾶς, δυναμένης νὰ καλύψῃ ἱκανὸν μέρος τῶν ἐξόδων τῆς ἐκδόσεως τοῦ **Ἀρχείου**.

Δεύτερον τὴν **Γεν. Διοίκησιν Θράκης** καὶ τὸν ὑφυπουργὸν αὐτῆς Γεν. Διοικητὴν κ. Ε. Καλλαντζήν, ὅστις συγκινημένος ἐκ τοῦ ἔργου μας, μᾶς ἐβοήθησεν εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ Ε' καὶ ΣΤ' τόμου, παρ' ὅλας τὰς δυσχερεῖας τῆς εὐρέσεως σχετικοῦ κονδυλίου.

Τρίτον τὴν **Ἐπιτροπὴν Ἀνταλλαξίμων καὶ Κοινωφελῶν Ἔργων**, ἥτις μᾶς ἐβοήθησεν εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ Δ' καὶ Ε' τόμου, ἀλλ' ἡρνήθη νὰ μᾶς ἐνισχύσῃ εἰς τὴν ἐκτύπωσιν καὶ τοῦ ΣΤ'

τόμου παρ' ὅλας τὰς ἐκκλήσεις μας, ἐνῶ εἰς τὰλλα προσφυγικὰ περιοδικὰ ἔδωκε γενναίαν εἰσφοράν.

Τέταρτον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, τὸν Δῆμον Ξάνθης, Κομοτινῆς, Ἀλεξ)πόλεως, Σουφλίου, τὰς Τραπεζας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἐθνικῆς, τοὺς κ. ἀδελφοὺς Παπαστράτου, διὰ τὴν μικρὰν τὼν πρόθυμον ὁμῶς ἐνίσχυσιν, ὅπως καὶ πάντας, ὅσοι διὰ μικρῶν, ἀλλὰ προθύμων καὶ εὐπροσδέκτων δι' ἡμᾶς εἰσφορῶν, ἔσπευσαν ν' ἀκούσουν τὴν φωνὴν καὶ τὰς ἐπικλήσεις μας.

Πρὸς πάντας τούτους δημοσίᾳ ἐκφράζομεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας καὶ διακηρύττομεν ὅτι ἡ **Θράκη** τοὺς εὐγνωμονεῖ, ὅτι ἡμεῖς οἱ θυσιασθέντες μετ' αὐταπαρνήσεως διὰ τὸ ἔργον τῶν εὐγνωμονοῦμεν, διότι μᾶς δίδουν τὸ θάρρος ν' ἀρχίσωμεν τὴν ἐκτύπωσιν ἤδη τοῦ Ζ' τόμου καὶ τοῦ ἐπιμέτρου τοῦ ΣΤ' τόμου, τοῦ **Ἐπιτυμβίου** τοῦ **Χρίστου Τσοῦντα**, ἔργου ποῦ θὰ τιμῇ ὄχι μόνον τὸν ἀλησιμόνητον διαπρεπῆ Θράκα ἀρχαιολόγον καὶ τὴν ἐπιστήμην του, ἀλλὰ καὶ τὴν πατρίδα μας Θράκην.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

α) Κατὰ συγγραφεῖς

Μυρτ. Κ. Ἀποστολίδου, Τὰ ἀρχεῖα τοῦ ἐν Φιλιππουπόλει ἐσναφίου τῶν ἀμπατζήδων.

Φοῖβου Δέλφη, Ὁ Ραφτόπουλος Ἰωσήφ.

Μαρίας Ν. Ἰωαννίδου, Τὸ δημοτικὸ τραγοῦδι καὶ οἱ σύγχρονες Θρακικὲς συλλογές.

Γ. Τ. Κόλια, Ἡ παρὰ τὸ Βουλγαρόφυγον μάχη.

Μ. Κωνσταντινίδου, Ἐπιγραφαὶ Μεσημβρίας χριστιανικῆς ἐποχῆς.

Ν. Κωνσταντοπούλου, Λύκαστος πρωτοσπαθάριος καὶ στρατηγὸς Μακεδονίας.

Δ. Πετροπούλου, Λαογραφικὰ Σαμοκοβίου Ἄν. Θράκης.

Ἀχιλλ. Θ. Σαμοθράκη, Λεξικὸν γεωγραφικὸν καὶ ἱστορικὸν τῆς Θράκης.

Καλλ. Χουρμουζιάδου, Τὸ παιδίον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπαρχίαν Μετρῶν καὶ Ἀθύρων.

Διευθύνσεως, Σημειώματα, Μνημόσυνα, Εὐρετήριον

β) Καθ' ἑλὴν

Ἀρχαιολογικά, Ἐπιγραφαὶ Μεσημβρίας Χριστιανικῆς ἐποχῆς 7—9 (Μ. Κωνσταντινίδου).

Ἄσματα, Παιδικὰ ἄσματα σ. 91—103, ναυουρίσματα καὶ ταχταρίσματα σ. 103—106 (Καλλ. Χουρμουζιάδου). Δίστιχα σ. 176—178. Τραγοῦδια Σαμοκοβιανὰ σ. 178—194 (Δ. Πετροπούλου).

Γλωσσικά, Παιδικὸν λεξιολόγιον σ. 131—133 (Καλλ. Χουρμουζιάδου). Φωνητικὲς καὶ γραμματικὲς παρατηρήσεις στὸ Σαμόκοβο, γλωσσικὸν ἰδίωμα σ. 195—197. Γλωσσάριον Σαμοκοβιανὸ 212—223 (Δ. Πετροπούλου).

Ἱστορικά, Λύκαστος πρωτοσπαθάριος καὶ στρατηγὸς Μακεδονίας σ. 5—6 (Ν. Κωνσταντοπούλου). Τὰ ἀρχεῖα τοῦ ἐν Φιλιππουπόλει ἐσναφίου τῶν ἀμπατζήδων σ. 9—65 (Μ. Ἀποστολίδου). Λεξικὸν γεωγραφικὸν καὶ ἱστορικὸν τῆς Θράκης σ. 225—336 (Ἀχιλλ. Σαμοθράκη). Ἡ παρὰ τὸ Βουλγαρόφυγον μάχη σ. 341—362 (Γ. Τ. Κόλια). Τὸ Σαμόκοβο σ. 145—150 (Δ. Πετροπούλου). Περιηγήσεις σ. 337—340 (Α. Ἀν. Σταμούλη).

Λαογραφικά, Τὸ τραγοῦδι στὴ Θράκη σ. 134—144 (Μ. Χ. Ἰωαννίδου). Τὸ παιδίον εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπαρχίαν Μετρῶν. Πρόλογος σ. 66—67, ἐγκυμοσύνη σ. 68—71, γέννησις σ. 70—72, λοχεία 72—75, φροντίδες διὰ τὸ νεογνὸν σ. 75—81, βάπτισμα σ. 81—84, ἀνατροφὴ σ. 84—90, σχολικὰ σ. 90—95, ἐπαγγελματικὰ μαθητικὰ σ. 95—98, παιδιαὶ σ. 106—109, παιγνίδια μειρακίων σ. 109—129, ἀθλητικὰ ἀγωνίσματα σ. 129—131 (Καλλ. Χουρμουζιάδου). Μῦθος ἀρκούδας σ. 151, ἔθιμα σ. 158—167. λαϊκὲς πίστεις, προλήψεις, δεισιδαιμονίαι σ. 167—169, γητειές, κατάρεις σ. 169, ἀστειὰ σ. 169—174, παροιμίαι σ. 174—175, αἰνίγματα σ. 175—176, ὀνόματα, τοπωνύμια, ἐπώνυμα σ. 194—195, μῦθοι σ. 197—201, παραμῦθια σ. 202—211 (Πετροπούλου Δ.).

Μνημόσυνα διάφορα σ. 367—372 (Διεύθυνσις). Ἰωσήφ Ραφτόπουλος σ. 373—380 (Φοῖβου Δέλφη).

Σημειώματα, Τ' ἀναστενάγια σ. 365—367 (Ν. Σβορώνου).

Λογὸν
Θρακικῶν
λαογραφικῶν
Παιδικῶν
Θρακικῶν
τ. 2!
1940 -
1941.

- χασούρα 50, 52, 55
 Χατζῆ Νένου Ράϊτου 64
 Χατζηγιαννάκης 66
 χατζήδικες πέτρες 71
 Χατζῆ Παύλης Τζόνη 48
 Χατζῆ Θεοδωρῆς Νεμόγκα 50
 Χατζῆ Νένος Τουρνήκης 50
 Χατζῆ Σλαύη Σιόγιου 51
 Χατζῆ Βέλίου Θεοδώρου 64
 Χακὴ πασά 29
 Χατζῆ-Κανάκι 31
 Χατζῆ Ἀπτολά 31
 Χατζῆ Πέτρου 32
 Χατζῆ Σουλγιμάνι Χαντζῆ 33
 Χατζῆ Κυριακος Μελκὼν 33, 31, 37, 38, 43, 44
 Χατζῆ Γιώργη Γάτογλους 33
 Χατζῆ Ἐλενίτσας 35
 Χατζῆ Ἀντώνι Νεντέλτσου 35
 Χατζῆ Πετρονίου 45
 Χατζῆ Παύλης Τζόνη 47
 Χατζῆ Ἀθ. Κωνσταντίνου Βουλγούργλου 48
 Χατζῆ Γιαννάκι 28
 Χατζῆ Γεώργι Οὐζοῦν Γιωβάνογλου 28
 Χατζῆ Κυριάκου 28
 Χατζῆ Τάσου τὸν τζιαούση 28
 Χατζῆ Δήμος 10
 Χατζῆ Πέτρος 12
 χατῆρ 199
 Χατζῆ Δούκας 10
 χατζηδῆμος 9
 Χατζῆ Νικηφόρος τοῦ Χατζῆ Κωνσταντίνου 10
 Χατζῆ Δημητράκις Μανρουδόγλους 10
 Χατζῆ Θανάσι Κεντιτένογλου 15
 Χατζῆ Κωνσταντίνος Καρύδας 16
 Χατζῆ Μανρουδῆ 16
 Χατζῆ Τόλους Ντεμιρτζόπουλος 17
 Χατζῆ Στογιάννη 19
 Χατζῆ Δημήτρης Τακιατζῆς 19
 Χατζῆ Χριστόδ. Ντεμιρτζόγλου 18, 19
 Χατζῆ Ἀθανάσι Χαλεπλῆς 21
 Χατζῆ Γιοβαννῆς Γκένου 25
 Χατζῆ Γιοβαννῆ Σάββα 25
 Χατζῆ Θεοδωρῆς Νιμόγκας 25
 Χατζῆ Παύλη 25
 Χατζῆ Γιοβαννῆς Κοῦμιτζόγλου 25
 Χατζῆ Στογιτίσου 27
 Χατζῆ Γιώργη Ράτογλου 127
 Χατζῆ Ἀναστάση Χαλεπλῆ 27
 χιλιοκαλὸ 187
 χισμετλήδες 28
 χιρκὰς 49
 χλεμπόνες 89
 χλοῖσμένα 164
 Χοιροσφάκτης Δ. 349, 350, 351, 377
 χοκιμάτ 48
 χοκιμάτ' (δεκαστήριο) 170
 χουρνιάς 154
 Χουρμουζιάδης Καλλιμαθῆς 66
 Χουσεῖν μπέη 27
 Χρήστου Κουῖμιτζῆ 27
 Χρήστος τοῦ Γρηγοριανοῦ 10
 Χρήστος τῆς Παύνας 49
 Χριστοδούλου Τόκα 16
 Χριστοδούλου τὸν Οἰκονόμου 16
 Χριστοδούλος Παπαζόου 16
 Χριστοδούλος Τιφτικτῆς 55
 Χριστοδούλος Νεκιαχτζόγλου 51
 Χριστοδούλος Ναχατζῆ 49
 Χρουσὴ Φατῆ 156
 χρυσὸ δαντάκι 80
 χρυσοπεριστέρια 159
 χρυσοσκλαβοιρικὲς καὶ ἀήρ 8
 χολὸς 69
 χωριανὸς 147
 χωριάτκα 89
 ψάλλατε 92
 ψαράδες 89
 ψήγες 113
 ψυχοπαίδι 80

ἐτραβήχθησαν οἱ μὲν διὰ Βλαχοχώρια καὶ ἡμεῖς διὰ τὸν λιμένα νὰ διαβώμεν ἀντικρὺ εἰς τὸν Κάλαμον».

Ἀκούσας ταῦτα ὅλα, διὰ νὰ μὴ πέσω ἀπὸ ἀπειρίαν εἰς κανὲν σῶμα Τουρκικὸν μοναχὸς μὲ τόσους ὀλίγους, ἐπίστρεψα εἰς τὸ πλοῖον <διὰ> νὰ μεταβῶ ἐκεῖθεν κ' ἐγὼ πρὸς τὸν Ὀδυσσεάν καὶ ἀπὸ ἔξω νὰ διαβῶ εἰς τὸν Διαμαντὴν εἰς Ξηροχώρι.

Διαβάντες εἰς τὸν Κάλαμον μὲ τὸ πλοῖον, μὲ ταῖς φελούκαις ἐβγήκαμεν εἰς τὸν Ρωπόν. Ἐκεῖ αἱ βίγλαις διὰ τοῦ συνθήματος εἰδοποίησαν ὅτι οἱ Τούρκοι ἐκστράτευσαν πρὸς τὸ μέρος αὐτὸ <διὰ ξηρᾶς διὰ> νὰ αἰχμαλωτίσουν καὶ νὰ ἀρπάξουν, ἔχοντες τὴν πληροφορίαν ὅτι ὅλοι <ἐκεῖναι> αἱ θέσεις ἦτον κεναί.

Ἀκούσας ὁ Κούταβος, πτερά ἐβγαλεν <εἰς τοὺς πόδας του> ἐμβαίνει εἰς τῆς βάρκας καὶ κἂν οὔτε μᾶς ἐρώτησεν τί θὰ κάμεμεν <ἡμεῖς>.

Οὕτως ξενυκτήσαντες <ἐκεῖ>, οἱ μὲν Τούρκοι ἤλθαν ἕως εἰς ἓν μέρος καὶ ἐπίστρεψαν »

Δὲν ἐκδόθησαν ἀκόμη οἱ δύο ἄλλοι τόμοι τῶν Στρατιωτικῶν ἐνθυμημάτων τοῦ Ν. Κασομούλη γιὰ νὰ ἴδουμε ἂν ὁ Μ. Κούταβος ἀναφέρεται καὶ σὲ νεώτερον ἐποχή.

16 Νοεμβρίου 1939

Με πολλὴν ἐκτίμησιν

Φ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

Ἀνασκαφαὶ Ἀνατολικῆς Θράκης.—Κατὰ τὴν «Ἀπογευματινὴν» τῆς Κ)πόλεως (4 Σεπτ. 1939) κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς τὸ χωρίον Μετζίδι παρὰ τὸ Γεσίλκιοϊ ("Ἅγιος Στέφανος Κ)πόλεως) ἐξήχθησαν εἰς φῶς μερικὰ ἀρχαιολογικὰ κειμήλια βυζαντινῆς ἐποχῆς. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει καὶ εἰς τάφος εἰς σχῆμα σταυροῦ. Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Μουσείου ἐξετάζει τὰ εὐρήματα διὰ νὰ καθορίσῃ τὴν ἀρχαιολογικὴν τὸν ἀξίαν.

Ἡ ἰδία εἰς τὰς 29 Ὀκτωβρίου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας ἀναφέρει τὰ ἑξῆς :

«Ἀνασκαφαὶ ἔγιναν ἐφέτος κυρίως ἀπὸ τὸν σύνδεσμον τῆς Τουρκικῆς ἱστορίας εἰς τὸν πλησιόχωρον Μικρὸν Τσεκμετζὲ τὸ ἀρχαῖον Ρήγιον, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐδῶ ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου κ. Ἀζιζ καὶ εἰς τὴν Βιζύην ὑπὸ τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ μουσείου καθηγητοῦ Ἀρίφ Μουφίτ.

»Εἰς τὸν Μικρὸν Τσεκμετζὲ ἀνευρέθησαν τὰ εἰρηπία τοῦ ἐκεῖ φρου

Δρακί
ΑΔΛ
τ. 151 1440
419-422

ρίου, τὸ ὁποῖον, ὡς φαίνεται ἀπὸ ὠρισμένας ἐπισκευάς, ἐχρησιμοποιήθη καὶ ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν.

«Ὁ Μικρὸς Τσεκμεδζές ποὺ δεσπόζει τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν Θράκην καὶ ὁπόθεν διήρχετο ἡ δημοσία λιθόστρωτος ὁδός, ἡ «Πλακωτή» ἦτο ἐπόμενον νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν στρατιωτικῶν τοῦ Του αἰῶνος καὶ ἀνηγέρθη ἐκεῖ πύργος, ἀργότερον δὲ καὶ ὁλόκληρος μικρόπολις τῆς ὁποίας τὰ εἰρήπεια εὐρέθησαν μὲ τὰς ἀνασκαφὰς ἐκείθεν τοῦ Τουρκικοῦ νεκροταφείου.

» Τοῖχοι, κίονες, κιονόκρανα πληροφοροῦν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μεγάλης ὀχυρωμένης θέσεως ποὺ ἐδέσποζε τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ λιμένος, μὲ τὴν λιμενοθάλασσά του ποὺ ἦτο ἐνδιαφέρον διὰ δρόμονας καὶ ἄλλα πλοῖα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

» Περισσότερον ἐνδιαφέρονσαι ἦσαν αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Βιζύης¹⁾ ὅπου ἀνευρέθησαν καὶ ἐμελετήθησαν τύμβοι, τάφοι κάτωθι τεχνητῶν λόφων, τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς, ὡς ἐκείνοι ποὺ εὐρέθησαν ἄλλοτε εἰς τὸν Λαγκαδᾶ ὑπὸ τοῦ ἄλλοτε ἐφόρου τοῦ ἐδῶ Μουσείου κ. Θ. Μακρίδη καὶ εἰς τὰ πέριξ τοῦ Μουσταφᾶ πασᾶ τοῦ σημερινοῦ Σβίλενγκραδ, ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Σοφίας κ. Φίλωφ, ἥδη ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας εἰς τὴν γειτονικὴν χώραν.

Ὁ κ. Ἀρίφ Μουφίτ εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ φέρῃ εἰς φῶς ἀντικείμενα μεγίστης ἀρχαιολογικῆς ἀξίας, ἐκ τῶν ὁποίων σπουδαιότερον εἶναι ἐν ἀργυροῦν κράνος μὲ παραστάσεις ἀπὸ ἐορτάς τοῦ Διονύσου καὶ τὸ ὁποῖον ὡς σχῆμα ἐλάχιστα διαφέρει σημερινοῦ κράνου.

» Ἡ μελέτη τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν τύμβων αὐτῶν, ποὺ εἶναι μία σινέχεια τῆς μυκηναϊκῆς ἐποχῆς, ἐκίνησε ζωντὸν ἐνδιαφέρον, ἀναπαράστασις δὲ τοῦ τύμβου αὐτοῦ, μὲ μεγίστην ἀκριβείαν, ἔγινε εἰς τὸ ἐδῶ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, εἰς τὴν αἴθουσαν «Γιλδί».

» Χάλαρα οἰκιακὰ σκεύη, εἶδη κεραμικῆς, ὑδρίαι, ὑψηλὰ χάλκινα πιασίματα, θυρῶν μὲ κεφαλὰς σατύρων κτλ., ὅλα προέρχονται ἀπὸ τοὺς τύμβους αὐτοὺς καὶ κατέχουν ἰδιαίτερον τμῆμα τῆς ἐν λόγῳ αἰθούσης.

» Ἐντύπωσιν κάμει ἡ ἀναφερθεῖσα ἀναπαράστασις τοῦ τύμβου, μήκους πέντε μέτρων, πλάτους τεσσάρων καὶ παρομοίου ὕψους, ἡ σαρκοφάγος του μὲ θύραν εἰς τὴν δεξιάν της πλευράν, ὡς καὶ ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ τάφου διακόσμησις: κυανοῦς θόλος, μὲ χρυσὰ ἄστρα καὶ γριλάνδα εἰς τὰς πλευράς, μ' ἄνθη καὶ ὑδρίας».

1) Ἴδε «Θρακικά». Τόμ. ΙΑ' σελ. 425- 428 καὶ Τόμ. ΙΒ' σελ. 406.

Οἱ Τύμβοι τῆς Βιζύης. — Ἡ Τουρκικὴ ἀρχαιολογικὴ ἐταιρεία τῆς ὁποίας πρῶτος πρόεδρος ἦτο ὁ Κεμάλ Ἀτατούρκ, ἐσυνέχισε ἐφέτος τὰς ἀνασκαφάς της εἰς τὴν Θράκην. Αἱ ἀνασκαφαὶ αὐταί, ποὺ παρτάθησαν ὡς ἐκ τῆς καλοκαιρίας ὅλο σχεδὸν τὸ φθινόπωρον, ἔγιναν καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου κ. Ἀρίφ Μουφίτ, ὑπῆρξαν δὲ ἱκανοποιητικαὶ εἰς ἀπόδοσιν. Εὗρέθησαν καὶ ἄλλοι τύμβοι, κυρίως δὲ εἰς τὴν Βιζύην, εἰς τὰ πέριξ τῆς ὁποίας ὑπάρχουν 45 τεχνητοὶ λόφοι, ποὺ ὅλοι ἀσφαλῶς εἶναι τύμβοι προσωπικοτήτων ἢ οἰκογενειακοί. Οἱ τύμβοι αὐτοί, θολωτοὶ οἱ περισσότεροι, ἐνταῦθα τύπου μὲ ὠρισμένας παραλλαγάς, ἀντιγραφὰς μυκηναϊκῶν τάφων, δὲν εἶναι ὀλίγοι εἰς τὴν Θράκην φαίνεται δὲ ὅτι ἐγνώριζαν τὴν ὑπαρξίν τους ἀρχαιοκάπηλοι διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τὸ 1868 ἐπωλοῦντο εἰς τὴν ἐδῶ Μεγάλην Ἀγοράν, τὸ «Τσαρσί», λυχνίαι, εἶδη κεραμικῆς, φιλιππικοὶ καὶ ἄλλαι ἀρχαιότητες, προερχόμεναι ἀπὸ Θρακικοὺς τύμβους. Ἀπὸ τούτους τάφους ποὺ εὗρέθησαν τώρα, περισσότερον ἀρχιτεκτονικὸν ἐνδιαφέρον παρουσιάζει τύμβος ποὺ εὗρέθη τρία χιλιόμετρα νοτίως τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν. Εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ ὅσους εὗρέθησαν ἐκεῖ καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ του, ὅπως ἐξ ἄλλου καὶ ἡ διαρρυθμίσις του, ἀντιλαμβάνονται τὸν τύμβον Μέζεκ τοῦ Σβίλενγκραντ, ποὺ περιέγραψεν ὁ Βουλγαρὸς καθηγητὴς κ. Φίλωφ.

Δυστυχῶς ἐλάχιστα πράγματα εὗρέθησαν εἰς τὸν τύμβον αὐτόν, διότι ὅπως ἐξηκριβώθη εἶχε ἀνοιγῇ κατὰ τὸν ὡσεὶ τουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1878. Κτισμένος μὲ μεγάλους λίθους, μήκους μεγαλύτερου τοῦ μέτρου, ἔχει μήκος 12 μέτρων καὶ τέσσαρα διαμερίσματα, ποὺ συγκοινωνοῦν μεταξύ των μὲ θύρας καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἐν εἶναι θολωτόν.

Ἡ θολωτὴ αὐτὴ αἵθουσα εἶναι τὸ κυριώτερον τμῆμα τῆς οἰκοδομῆς, ἐκεῖ δὲ ἐγίνετο ἡ ταφὴ νεκρῶν. Στερεὸς ὁ θόλος της μὲ διάμετρον μεγαλειτέραν τῶν τριῶν μέτρων, πονθενά δὲν παρουσιάζει καθίζησιν. Θραύσματα ἀγγείων, ὀρειχάλκινα σκεύη, χρυσοῦς στέφανος καὶ μία ὕδρια μὲ κεφαλὴν Μεδοῦσης, ἐπιτρέπουν τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται περὶ τάφου κάπως νεωτέρου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐποθετήθησαν κατὰ τὴν πρώτην ταφὴν ἀντικείμενα παλαιότερας ἐποχῆς. Ἡ θύρα τοῦ τύμβου, ἡ ὁποία δὲν εἶχε παραβιασθῇ διότι οἱ ἀρχαιοκάπηλοι εἰσῆλθον εἰς τὸν τάφον, ἀνοίξαντες ἀρκετὰ μεγάλην ὀπὴν εἰς τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ λόφου, εἶναι λιθίνη, ἐνῶ αἱ θύραι ἄλλων παρομοίων τύμβων, τοῦ Λαγκαδά, λόγου χάριν, ποὺ ἀνεκαλύφθη πρὸ τριακονταετίας ὑπὸ τοῦ ἄλλοτε ἐδῶ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Θ. Μακρίδη, εἶναι μαρμαρίναι καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸ ἐνταῦθα μουσεῖον.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ τύμβου τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν εἶναι ὅτι εἶχε τοιχογραφίας καὶ ἀρκετὰ ἔχνη αὐτῶν διεσώθησαν, ἐπικρατεῖ δὲ εἰς αὐτάς τὸ ἐρυθρὸν καὶ τὸ ἰόχρουν χροῶμα. Σαρκοφάγος δὲν εὗρέθη, οἱ περισσότε-

ροὶ δὲ τῶν νεκρῶν ποὺ ἐτάφησαν εἰς τὸν τύμβον αὐτὸν ἦσαν, φαίνεται, ἄνδρες, ὅπως συμπεραίνει κανεῖς ἀπὸ τὴν τέφραν ὁστῶν ποὺ εὐρέθη, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν Θράκην οἱ νεκροὶ τῶν ἀνδρῶν ἐκαίοντο τῶν δὲ γυναικῶν ἐθάπτοντο. Ὁ ἀνευρεθεὶς τύμβος τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν εἶναι, φαίνεται, ὁ τελευταῖος τῆς περιοχῆς αὐτῆς, ἀφοῦ τρεῖς μόνον λόφοι ὑπάρχουν ἐκεῖ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ δύο ἡρευνήθησαν κατὰ τὰς περυσινὰς ἀνασκαφάς. Εἰς τὸν τύμβον τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν βλέπει κανεῖς τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν ἀπλοποίησιν τοῦ μυκηναϊκοῦ τάφου, ὅπως βαθμηδὸν διεδόθη ὁ τύπος του καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ του εἰς τὴν Θεσσαλίαν διὰ ν' ἀντιγραφῇ κατόπιν εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ νὰ φθάσῃ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Θράκην μέχρι τῆς Τούμπας τῆς Ἀγχιάλου.

Ἀπὸ ἀπόψεως ἀρχιτεκτονικῆς ὁ ἀνευρεθεὶς εἰς τὰς Σαράντα Ἐκκλησιῶν τύμβος εἶναι πλέον ἐνδιαφέρον καὶ ἀπὸ τὸν ἀνευρεθέντα πρὸ ἐτῶν βορειότερον, τὸν τύμβον Μάλτεπε, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρέθησαν ἀργυραὶ δραχμαὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, καθορίζουσαι τὴν χρονολογίαν του. Οἱ λίθοι τοῦ ἀνευρεθέντος τύμβου, ποὺ προέρχονται ἀπὸ ἀρχαῖον ἐκεῖ λατομεῖον συγκρατοῦνται μεταξύ των με τεμάχια σιδήρου μήκους 14—18 ἑκατοστομέτρων, ἡ δὲ εἰσοδὸς του ἐμείνει, ὥς φαίνεται, ἐπὶ πολὺ ἀκάλυπτος καὶ ἐκαλύφθη μὲ γῶμα, ὅταν πλέον ἔπαινε κάθε ταφὴ εἰς αὐτόν.

Ἐνδιαφέροντες εἶναι καὶ οἱ ἀνευρεθέντες νοτίως τῆς Βιζύης τέσσαρες πλινθόκτιστοι, θολωτοὶ τύμβοι μήκους τριῶν περίπου μέτρων, τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου μετὰ Χριστὸν αἰῶνος, ἔκαμε δὲ ἐντύπωσιν ὅτι ὁ ἐρευνήθεις ἐκεῖ λόφος, παρόμοιος αὐτῶν ποὺ ἐκάλυπταν τάφους, ἦτο ἄνευ τύμβου. Εἰς τοὺς τύμβους τῆς Βιζύης εὐρέθη καὶ ὕαλος, ὁστὰ καὶ πῆλιναι λυχνίαι τῆς μιᾶς θουαλλίδος. ὅλα δὲ τὰ ἀνευρεθέντα εἰς τοὺς τύμβους αὐτοὺς ἀντικείμενα θὰ ἐκτεθῶν εἰς τὴν αἰθουσαν Γιλδιζ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου σχηματίζεται τμήμα μὲ ἀρχαιότηας ἀπὸ τύμβους τῆς Θράκης.

«Ἐλεύθερον Βῆμα».

27 Ἰανουαρίου 1940.

Αἱ ἀρχαιότητες τῆς Μεσημβρίας Δ. Θράκης.—Εἰς τὸ «Φῶς» τῆς Θεσσαλονίκης 30 Ἀπριλίου 1940, ἀναγινώσκουμεν τὰ ἑξῆς.

«Ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα ἦλθον εἰς φῶς, εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀλεξανδρουπόλεως.

Πρὸ ἐτῶν ὁ ὀθωμανὸς Ἀμπτουλάχ Χακὴ εἶχεν ἀνεύρει εἰς τὸ Δικελὴ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, παρὰ τὴν Μάκρην, ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον πλάκα ὕψους 0,80 μ., παριστῶσαν ἐνδεδυμένην γυναῖκα. Ἡ ἐπιτύμβιος πλάξ ἡ ὁποία εὐρέθη ἐπὶ ἐνὸς τάφου, ἔφερεν μέχρις ἐκεῖ τὸν ἔφορον ἀρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης κ. Κοτζιάν, ὁ ὁποῖος ἐνήργησε πρόχειρον ἀνασκαφήν, ἐξ ἧς

Ευεργέται ¹⁾ Μεσημβρίας. Ὁ Ἀλέξανδρος Κουμπάρης, ἐν Ὁδησσῷ ἐγκατεστημένος, ἀδελφὸς τῶν τόσον ἐργασθέντων καὶ τοσαῦτα δαπανησάντων ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς παλιγγενεσίας Κυριάκου καὶ Σταματίου, συνέστησε τὸ 1818 ἐν Μεσημβρίᾳ «συστηματικὴν» σχολήν, προικίσας αὐτὴν δι' ἐπαρκοῦς χρηματικοῦ κεφαλαίου, πρὸς ἀπρόσκοπτον αὐτῆς λειτουργίαν καὶ ἐφώδίασεν διὰ πολυτίμου βιβλιοθήκης ἐκ σπανίων συγγραμμάτων. Πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἐκκληροδότου 50.000 ρούβλια καὶ ἐσκόπει τὴν ἴδρυσιν σχολῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὀρίσας πρὸς συντήρησιν τὰς προσόδους μεγάλης τινοῦ οἰκίας τοῦ ἐν Ὁδησσῷ· ἔθετε τὰ θεμέλια μεγαλοπρεποῦς ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀπέστελλε σπουδαῖα χρηματικὰ ποσὰ ὑπὲρ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν ²⁾).

Σωζοπόλεως. Γεώργιος Πετρηνὸς κατὰ τὸ 1884 ἐχάρισεν ὑπερχιλίους τόμους εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξον κοινότητα Σωζοπόλεως ἀρχαίων καὶ ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων καὶ χειρόγραφα σχέσιν ἔχοντα μετὰ τῶν ἐν Ρουμανίᾳ μοναστηρίων ³⁾).

Πατίου. Ὁ ἐκ τοῦ χωρίου αὐτῆς Μητροπολίτης Σηλυβρίας Ζαχαρίας ἀνήγειρε ἰδίᾳ δαπάνῃ λαμπρὰν λιθόκτιστον σχολήν ¹⁾).

Κιοντσούκ κιοῦ. Ὁ Χρηστάκης Ζωγράφος ἀνήγειρε λιθόκτιστον σχολὴν προικοδοτήσας δι' εἰκοσαλίου δωρεᾶς ἐτησίως ἃς ἐχορήγει μέχρι τοῦ θανάτου του, διακοσμήσας καὶ τὴν ἐκεῖ ἐκκλησίαν τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ ²⁾).

Γάνου. Ὁ ἄλλοτε καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς Ἰωάννης Παδούρης ἐδώρησεν τῷ 1909 500 λίρας Τουρκίας πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ ἀρρεναγωγείου καὶ τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ ³⁾).

Ἀδριανουπόλεως. Οἱ ἐξ Ἀδριανουπόλεως ἀδελφοὶ Χριστόφορος καὶ Κωνσταντῖνος Σακελλαρίου ἐχάρισαν τῷ 1843 εἰς τὴν Ἐθνικὴν βιβλιοθήκην 5410 τόμους ⁴⁾).

1) Ὅρα σελ. 361—407 παραρτ. Γ' τόμου.

2) Μαργ. Κωνσταντίνου: Περὶ Μεσημβρίας πραγματεῖαι ἐν «Ν. Ἡμέρα» Τεργέστης 1906.

3) «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» 1884 σελ. 47.

1) Ἡμερ. Ἐθν. Φιλ. καταστημάτων 1905 σελ. 168.

2) Αὐτόθι 1906 σελ. 157.

3) «Ταχυδρόμο.» Κ]πόλεως 20 Μαρτίου 1909.

4) Δ. Μάργαρη, Ἡ ἱστορία τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης «Ν. Ἑστία» 1938 τόμ. 22 σελ. 313.

1873 (Ἀριθμ. χειρογρ. 264).

16) Χατζοπούλου Κωνσταντίνου. Ἡ φωνὴ τοῦ μικροῦ Αἴμου. Ἐν Σαράντα Ἐκκλησίαις 1873 (Ἀριθμ. χειρογρ. 257).

19) Χρήστου Νικολάου. Συλλογὴ λέξεων παροιμιῶν καὶ παραμυθίων τῶν πλείστων Θρακικῶν 1870 (Ἀριθμ. χειρογρ. 275).

Δίσκοι φωνογράφου Θρακικῶν τραγουδιῶν. Εἰς τὸ Μουσικὸν Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον ἔλαβον εἰς δίσκους φωνογράφου τὰ κατωτέρω τραγούδια, δοθέντα ἀπὸ τὸν ἐκ Σαμακόβου λύρατζην Δ Φτυχίδην:

ἀρ σκοπῶν ἀρ. δίσκ.

1. Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ μικρός.—Κάτω στὴ Ρόδο στὸ Ροδονῆσι.—Ἦλθαμε στοῦ ἀφέντη μας.—Ἀφέντη μου στὸ σπίτι σου. 4 48 A.B.
2. Ὅσο ἀψηλὰ ἔν ὁ οὐρανός.—Χίλιοι μαστόροι δούλευαν.—Νάμαι μελιὰ στὸ Γαλατᾶ.—Τὸν δρόμο ὅπου πήγαινε. 4 49 A.B.
3. Παλληκάρια μου.—Ἕνας γέρος καλόγερος.—Δυὸ λυγρὲς κοιλοπονοῦν.—Θέλω νὰ ἰδῶ νὰ γκορεμνιστῶ. 4 50 A.B.
4. Βρε Μανώλη Μανωλάκη.—Δὲν λαλεῖς πουλί μ' ἀηδόνη.—Καλῶς τονε τὸν Μᾶη.—Μία κόρη ν' ἐκατέβαινε. 4 51 A.B.
5. Ἕνα στενὸ σοκκάκι.—Βασιλοπούλα νάσουνα.—Ἡ μάννα πῶχ τὰ 2 παῖδια. 3 52 A.B.
6. Σηκῶστε χέρια μ' στρώσετε.—Ποιὸς εἶδε πράσινο δένδρι.—Ἡ ξενητεῖα μὲ χαίρεται.—Ὅταν μὲ γέννας μάννα μου. 4 53 A.B.
7. Παναγιά μου τὸν τσομπᾶνο.—Λευτέρη μου τᾶρματά σου.—Ἐμορφα ποῦ ταιριάσαμε.—Μηλίτσα ποῦσαι στὸ γκορεμνό. 4 54 A.B.
8. Σαββατοβράδυ μὲ διῶχναν.—Στῆ: μαντζουράνας τὸν ἀνθό.—Διώχνεις με μάννα.—Μάννα μ' τὴν κόρη ποῦθαψες. 4 55 A.B.
9. Βουλγάρικος πουλάκι μου ὀχτωμέρισε.—Ἀμάνες: Κάθωμαι συλλογίζομαι. 2 56 A.B.
10. Ἀσπρη σταφίδα ραζακιά.—Χρυσὸ στεφάνι.—Θαυμάζω τὰ κρύα νερά. 3 154 A.B.
11. Μπερμπέρη μου τὰ ξυράφια σου.—Ἐχετε γειὰ γειτόνισες.—Θέλω ν' ἀνέβω στὸ βουνό. 3 166 A.B.
11. Κυρὰ Θεοτόκο ἐκοιλοπόνα.—Καλὸν τὸ κάστρο τῆς Μωριᾶς.—Καλογρηὰ τραγούδησε. 3 171 A.B.